

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 109 (2973) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 május 16

A NÉP PÜSPÖKE

Irta: Dr Paál Árpád

A püspökké szentelés szertartásában benne van az a szent hagyomány, ahogyan a Megváltó hatalmat adott az első apostoloknak Isten igéje hirdetésére és a lelkek irányítására, s ahogyan ezt az isteni megbízatást az első apostolok tovább adták utódaiknak. Isten áldása örökölődik át a századok és embernemzedékek egymásra következő hullámzásain keresztül, s a gyönyörű szertartásnak ez a lényeg a belső tartalma; kifelé pedig gazdag kifejezés a hívők sokasága tanítására és érlelésére, hogy lássák, miként emelkedik föl közülök az egyik az alázatból, föl a lelkeken való hatalom nagyságába és örök nagyságu felelősségébe. Csak úgy, hogy az egyház közössége bizalommal kéri ezt az olyan kiválasztott számára, aki alázatos hitében példaadó életű volt, s aki bionyságot tesz az Isten iránti hűségéről, vállalra veszi az evangéliumok kincsét és leborulva fogadja, hogy ennek a lelki kincsnek szétosztásában vállalja az igazság és szeretet minden kötelességét. Ugy jut aztán az egyházi hatalom és elhivatás jelképező felszereléséhez, a püspöki pásztorbothoz, a püspöki gyűrűhöz, a hitvédelem sisakját ábrázoló püspöksüveghez, s végül a fölszentelés szertartását végző főpapok is tisztelettel fölállanak előtte, hogy kezének első áldó kiterjesztését várják tőle. Annak az áldásnak a legujabb megismétlődését, amit egykor Jézus adott az első apostoloknak.

Ennek a kétvezetű átöröklődésnek ünnepi kisugárzása ragyog fel most vasárnap a szatmári székesegyházban is, mikor ott Dr. Scheffler Jánost püspökké szentelik. Főpappá lesz a szatmármegyei egyszerű pap, aki olyan alázatos szívű szerénységgel s olyan derűs kötelességtudással járt és élt kortársai között. Megismétlődik az a bájos történet, mely az egyház kétvezetű életében annyiszor előfordult, s olyan népmesei erővel tudja beragyogni az Istentől elrendelt élethivatások útját. Megismétlődik, hogy egyszerű kis falusi házból, sokgyermekes falusi kisgazda családjából elindul egyik kis gyerek élete törődések, gondok, küzdelmek között. A templom és iskolán át beleerősödik a lelkiek iránti szorgalomba, de azért nyári szünidőkön a mezei munkában is helyt tud állani s így fejlődik ki a lelki és testi megerősödés egyensúlyával egy olyan ifjú egyéniség, ki egyre nagyobb és több feladatot és munkát tud vállalni. Falusi iskola, városi iskola, nagyvárosi főiskola tanulói között mindig a legkiválóbb, s a tanulói pályán való kötelességteljesítés mintaszerűségét királyi kintetés is jutalmazza. Akkoriban kezdtek Magyarországon azt a szép szokást, hogy a király által adományozott gyémántos gyűrűvel ékesítették föl a főiskolák olyan doktorra avatott végzettjeit, akik tanulópályájuk kezdete óta minden iskolai évben dicséretes előmenetelűek voltak. Scheffler János ott volt Magyarország első négy királygyűrűs doktorai között. Így lépett a tudós papok útjára, királyi gyémántos gyűrű ragyogása között, de mégis tele a jó tudományszerzés alázatával, a még több kötelesség átérzésével.

A népmese tovább tart. Az ifjú pap az egyház fővárosában, Rómában is tökéletesíti tudományát, ott is kintető doktori oklevelet kap az egyház jog tudományából. És ilyen lelki fölszereléssel hazajön, népe között lesz falusi pap, majd iskolszervező, majd ifjú papok nevelője, aztán egyre nagyobb közönség lelki oktatója a szó és írás szelíd, de mélyeséges hatalmú erejével. Mikor Erdély nagy apostola, a boldog emlékü Majláth püspök a maga erőinek lankadását és életideje alkonyát érzi, Scheffler Jánost óhajtja maga mellé segédpüspökül és utódjelöltül. Az akkori román uralom azonban tulságosan szívós és jó magyarnak tartotta Schefflert, s nem járult hozzá, hogy Majláth püspök óhajtása teljesüljön. Scheffler János továbbra is megmaradt derűs lelkű alázatában, s még

odaadóbb lélekkel teljesítette az ifjú papok nevelését. Jött aztán a román uralom alóli felszabadulásunk ideje, s akkor az alázatos tudós papot világiati főiskolájába, a kolozsvári egyetemre hívták meg tanárnak; egyúttal az erdélyi szellemi élet művelőinek adott kitüntetésben is részesítették, a Corvin-rend koszoruját ő is megkapta. És most — ő Szatmárnak az ujonnan felszentelendő püspöke. A népmese meleg belső ragyogása ilyen magaslatra érkezett. A kálmándi kis falusi gazda fia népének püspöktyja lett, apostolok utóda, Isten különösen kiválasztott szolgálja.

Jólesik látnunk ebben a fölemelkedésben a népből való kiválasztódás útját. Jólesik éreznünk azt a csodálatos Gondviselést, mely a földi történelem zavarai között is természetfölötti erővel tartja fenn az ember-sorsokat. Ideig-óráig földi hiúságok és elbizakodások felülkerülhetnek, hogy sorshatározóknak látszódnak, de végső sorban mégis csak az az isteni jóakarattal lesz a döntő, amelyiket ösztönszerűen érez a nép egyszerű lelke, s amelyik az alázatosokat kitarótkká teszi kötelességtudásukban. Nemcsak egy-egy ember élete a bizonyosság arra, hogy az alázatos kötelességtudás mindig érvényesülni tud, de népek és nemzetek sorsában is látjuk, hogy az elbizakodottság csak ideiglenesen tud történelmi tényező lenni; ellenben az olyan nép, mely elnyomottsága alatt is megtalálja a kötelesség és munka egyszerűségében a maga életét, minden megpróbáltatásból diadalmasan kiemelkedik. Végső sorban ezek az alázatos, szívós, névtelen népi kötelességteljesítések azok, melyek egy-egy nép életét fenn tartják és előreviszik, s amelyek a történelem folyamatának az igazi mozgatói.

Erre való figyelmeztetés, valami mélysegekből jövő összhang az is, ahogyan most éppen a szatmári püspökszentelés aktusában azt is össze kell vennünk, hogy ezt a szatmári egyházmegyét a földi hatalmasok hiúsága ugyan háromfelé szaggatta egykoron, de ma a szétszaggatott részek ismét együtt vannak, mikor az új püspököt szentelik. A szétszaggatás megpróbáltatásai alatt mindhárom töredékterületen sok volt a felületi ingadozás, az ideges feszültség és a hatalmi kísérletezés; de mégse ez maradt meg történelmi folyamatként. Hanem a hűség, ahogy a nép hitében kitarott, ahogyan a magyarsághoz való ragaszkodásában megmaradt, s ahogyan a maga létfenntartásáért minden megpróbáltatás ellenére is dolgozni tudott, — ezek a népi erők voltak azok, amelyek most újraegyesülésben diadalra jutottak. Nagy jelképi ereje van a szatmári egyházmegye ismét teljessé válásának. Nem hiába gyűlnek össze az egykor háromba szakadt terület világi hatóságainak a küldöttjei a püspökszentelésre, hiszen az egyházmegye újra-egyesülése országunk épségének azon a területén való helyreállítását is jelenti. Csak az a fő, hogy ennek ünneplése ne legyen pusztán szinesség és felületi tündöklés. Hanem legyen fogadalma és mély elhatározása annak, hogy a magyar népi kötelességteljesítés hűségében tovább is kitarunk, az alázatos munka útján most már az egykor szétszakadt részek együtt és összetartóan haladunk tovább. Nem hangos elbizakodással, de annál több egymásban bizással, mely hangoskodás nélkül is szeretni és segíteni tudja egymást, s dolgozni tud és imádkozni tud egymásért.

Dr. Scheffler János egyénisége ennek az alázatos, dolgozó, hinni és bizni tudó magyar jövőnek az ígérését foglalja magában. Köszöntjük őt, a szatmári nép fiából lett püspököt, s fölszentelése napján a nép lelkéből fakadt buzgóságot is ott érezzük, ahogyan Istentől áldást kér az ő további életére és munkájára. És Isten áldása ei is következik, hogy a nép buzgóságának igazgat adjon, s a nép fölemelkedett fiaiban a nép sorsát is fölemelje.

Dr. SCHEFFLER JÁNOS
szatmári püspök, nagyvárad
apostoli kormányzó

Közvetlenül Kercs előtt állnak a német csapatok

Tovább folyik a földszorosan az ellenség üldözése. A volhovi arcvonalon bekerítették és megsemmisítettek egy szovjet erőcsoportot

Berlinből jelentik: (MTI) A Főhadiszállásról jelenti a NTI. A véderő főparancsnoksága közli: A Krim-félszigeten német és román üldöző oszlopok közvetlenül Kercs előtt állnak, miután az ellenség ellenállását a város előtti magaslaton megtörték. A charchovi szakaszon a harcok tovább folynak. Az eddigi harcokban 145 páncélost kilőttünk. Erős harci és zuhanóharci kötelékek a szovjet páncélos összevonásait, tüzéségi állásait és utánpótlási oszlopait bombázták szét.

A volhovi arcvonalon hadsereg kötelékek és fegyveres S. S. alakulatok bekerítették és több napos harcok után megsemmisítettek egy ellenséges erőcsoportot. A Szovjet több mint 1000 foglyot, 3500 halottat és sok hadianyagot veszített. Német és magyar csapatok, valamint rendőrkötelékek az utóbbi napokban a mögöttes területeken erősen felfegyverzett szovjet bandákat támadtak meg és morzsolgattak fel. A Jeges-tenger part-

jainál partraszállt tengerész dandárt több napos kemény harcokban megvertük és a tengeren át való visszavonulásra kényszerítettük. Az ellenség több mint 2000 halottat és nagy tömegű fegyvert hagyott hátra. Csütörtökön 65 repülőgépet semmisítettünk meg keleten. Málta támaszpontjait hatáson árasztottuk el nehéz ürméretű bombákkal. Német és olasz vadászok lelőttek a sziget felett 8 brit gépet.

A német légielő csütörtökön egy amerikai hajóraj elleni harcában az Északi-Fok és a Spitzbergák közt elsüllyesztett egy Pensacola osztályhoz tartozó 9100 tonnás cirkálót és egy rombolót. Megsemmisített a német légielő egy háromezer tonnás jégtörőt és egy 2000 tonnás kereskedelmi hajót. Egy tízezer tonnás kereskedelmi hajót olyan súlyos találat ért, hogy teljesen lángba borult.

Egyik délgliai kikötő ellen támadó harci gépeink ezenkívül megsemmisítettek még négy kereskedelmi hajót 7500 tonnával. A 244. rohamlövégő különítmény a keleti harcokban május 14-én 36 szovjet páncélost semmisített meg, amelyek közül Banske főtörzsőrmester egymaga 13-at lőtt ki. A csütörtöki légi harcokban Graf hadnagy a keleti arcvonalon 99—104-ik légi győzelmet, Wickfeld hadnagy 82—90-ik légi győ-

Apolló Filmszínházban
Modern magyar film csak 16 éven felülieknek
Főszerepben: Lázár Márta, Turay Ida, Somlai A., Lehotay A. és Sárdy.
MAGDOLNA

Belvárosi
A husz éves magyar szenvedés óriási filmje!
Magyar feltámadás
Írta: A magyar sors. Parádás szereposztás: Tökés Anna, Kiss Ferenc, Otrubay Melinda, Csontos Gyula, Kiss Manyi, Bilicsy I., Makláry Toronyi, Pethes, Benkő Gy. stb.

BORIS KARLOFF monumentális történelmi filmje
III. RICHARD
a CASINOBAN

Rendkívül súlyos veszteségeket szenvedtek a légitámadásoktól a kercsi szovjet csapatok

Berlin. (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Német zuhanóbombázó repülőgépek Murmanszk közelében lévő hajók elleni támadásáról a véderő főparancsnoksága a következőket közli: Az éjszakai horgonyzó tízezer tonnás teherhajót öt bombatalálat érte. A hajó a bombatalálatok következtében elejétől végéig lángba borult. A német zuhanóbombázókat kísérő vadászok és a bolszevista vadászok közt légi harcra került sor. A német vadászok saját vezetése nélkül öt ellenséges gépet lőttek le.

Berlinből jelentik: (MTI) Mint a Német Távirati Iroda értesül, német harci és zuhanóbombázó gépek az Ilmen-tótól délkeletre végrehajtott támadás során az ellenség ellenállási fészkeit olyan súlyos találatok érték, hogy az ellenség kénytelen volt otthagyni ezeket a támaszpontokat. Német bombázók heves támadásokat intéztek az ellenség utánpótlási vonalai ellen is. Eddigi jelentések szerint több mint 1.30 tehergépkocsit szétromboltak. Megsemmisítettek egy léghárító ütegállást és bombatalálatokkal többhelyen szétromboltak egy pontonhidat.

Berlinből jelentik: (NTI) Kercs-

félszigeten a német és román csapatok folytatják a visszavonulói szovjet csapatok üldözését. A foglyok számának és a zsákmány nagyságának további növekedését jelentik. Az összesített szovjet csapatok rendkívül nagy veszteséget szenvedtek a légitámadásoktól. (MTI.)

Angol jelentés a hajókaravánok súlyos nehézségeiről

Rómából jelentik: (Stefani) A Reuter-iroda vázolta azokat a szörnyű nehézségeket, amelyekkel az angol karavánoknak meg kell birkózniuk, hogy élelmezék a szovjet hadsereget. A hajóknak folytonosan hullámzó tengeren kell átkelniük, miközben szüntelenül ki vannak téve a német tengeralattjáró támadásainak, melyeket felderítő repülőgépek irányítanak. A hajókaravánoknak olyan helyeken kell hajózniuk, melyek állandóan veszélyesek. Ezek-

Súlyos légitámadás Málta ellen

Rómából jelentik: (Stefani) Az olasz főhadiszállás 713. közleménye: Cirenaiában járőrvédelem folyik. Olasz és német repülőgépek éjjelnappal bombázták Málta repülőtereit. Légi harc során lelőttek nyolc gépet. (MTI.)

Berlinből jelentik: (MTI) Mint a Német Távirati Iroda jelenti, a véderő főparancsnokság közlése szerint csütörtökön német harci és zuhanóbombázó gépek támadást intéztek Málta ellen. Heves légi harcokra került sor a német és angol vadászok közt. Eddigi jelentések szerint német vadászok saját veszteség nélkül hat ellenséges gépet, köztük négy Spitfire gépet lelőttek.

Berlinből jelentik: (NTI) Német harci repülőgépek támadást intéztek Alexandria kikötője és katonai be-

rendezései ellen. A támadások nyomán több kiterjedt tüzet figyeltek meg. (MTI.)

Jünan tartomány fontos kereskedelmi központját foglalták el a japánok

Sanghaiból jelentik: (NTI) A csungkingi hadijelentés beismeri, hogy a japán csapatok benyomultak Tengyuehbe. Jünan tartomány nyugati részének fontos kereskedelmi központjába. (MTI.)

Nanking. (MTI) A Német Táv. Iroda jelenti: A japán hadsereg sajtótájékoztatója kijelentette, hogy a Közép-Kínában küzdő japán haderők feladata addig tart, amíg el nem pusztítják Kína keleti tartományában lévő repülőtereket, üzemenyagot és hadianyagot, ami azután végét jelenti Csangkaikéi hadseregének.

Tokióból jelentik: (NTI) A Domei-iroda harctéri jelentése szerint azok a japán haderők, amelyek jelenleg a Hopei tartományban tiszogató hadműveleteket végeznek, megsemmisítő vereséget mértek a 22-ik hadosztály zömére és egy háromszáz főnyi kommunista csapatot megsemmisítettek. (MTI.)

Amszterdamból jelentik: A brit hírszolgálat az angolok burmai visszavonulását „említésreméltó katonai teljesítménynek” mondja. (MTI.)

Vigyázat!

A Darmol hashajtót utánozzák. Ügyeljen, mert minden tablettán a „DARMOL” szónak és T alakú bevágásnak kell lenni. Kimondottan eredeti csomagban kérje.

DARMOL

Sanghaiból jelentik: (NTI) Port Moresby hadicélpontjait pénteken tizenhat japán bombázórepülőgép támadta. Melbourne-i jelentés szerint a korall-tengeri csata első sebesültjei megérkeztek Ausztráliába. (MTI.)

Washingtonból jelentik: (OFI) A Mexicói-öbölben egy tartályhajót elsüllyesztettek. Hír szerint a mexicói kormány jegyzékben kártérítéssel lépett fel az olasz, német és a japán kormányokkal szemben.

MEGNYILT!

„Mátyás“-kert

Katolikus Körben, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.
Izletes ételek és italok, cigányzene. Telefon: 18-50.

„A tengeren rendszerint ellenfelek és nem ellenségek ellen szoktunk harcolni“

Kormányzó urunk beszéde az otrantói csata emlékére rendezett vacsorán

A Magyar Távírási Iroda jelenti: A Magyar Haditengerészeti Egyesület pénteken este a Hungária-szálló nagytermében vacsorát rendezett az otrantói csata 25-ik évfordulója alkalmából. A vacsorán Konek Emil, nyugalmazott altengernagy köszöntötte a Kormányzó urat, méltatva az Otrantónál véghezvitt haditettet. A Kormányzó ur a köszöntésre adott válaszában kijelentette, hogy semmi sem áll távolabb tőlünk, mint az, hogy győzelmi ünnepre gondoljunk.

— Kölsönösen kerestük egymást az ellenséggel, rátaláltunk egymásra és néhány órán át becsületesen küzdöttünk — mondotta. — Felhasználjuk ezt a nappot, hogy megemlékezzünk vitéz hajócsapatainkról, akik ebben az ütközetben életüket vesztették. A tengeren rendszerint ellenfelek ellen és nem ellenségek ellen és mindig lovagiasan szoktunk harcolni. Mi nem ismertük a harcok csúf kínvéseit, Olaszország, amellyel akkor szembenállottunk, ma legjobb barátunk és az összemolás után elsőnek tanúsított

rokonszenvet írántunk. Olaszország az az ország, amelynek mi azóta is olyan sokat köszönhetünk.

A Kormányzó ur szavait nagy tapsal és lelkes éljenzéssel fogadták, majd meleg ünneplésben részesítették.

Budapestről jelenti (MTI.): A Kormányzó ur Ófőméltóságánál az otrantói csata 25. évfordulója alkalmából kihallgatáson jelent meg Dietrich von Jagow német követ, a m. kir. honvédség, a német haditengerészet, a Magyar Haditengerészeti Egyesület és a 9. gyalogezred küldöttsége. Délután Főméltóságáék vilátszereget adtak.

lenti: Hivatalosan jelenti, hogy Laval miniszterelnök háromnegyednapos párizsi tartózkodása után visszatért Vichybe. A miniszterelnök részt vesz egy fontos minisztertanácson, melyet szombat délutánra hívta össze Pétain államfő elnöklésével.

Vichyből jelenti: (B. T.) Politikai körökben nagy figyelmet keltett, hogy a megszállott területi francia lapok után most a meg nem szállott terület francia sajtója is az elvesztett francia gyarmathirtokok visszaszerzése érdekében száll sikkra. Felsorolják, hogy milyen veszteségek érték Franciaországot gyarmatain. Különös feltűnést keltett Henriot cikke a Grongoireban, melyben azt követeli, hogy vegyék igénybe a francia csapatokat az elszakított gyarmati területek visszaszerzésére. Ez az első eset, hogy a meg nem szállott francia terület egyik lapjában aktív fellépés iránti követelés jelent meg Anglia, illetve a degaulleista mozgalom ellen. A párizsi sajtó már régen követeli az ilyen fellépés megindítását és különösen az utóbbi időben lépett fel egyre erősebben.

Kercs városába bevonultak a német csapatok

Honvédeink sikeres harcokat vívtak a bolsevista orvlövészek ellen. Második önálló légvédelmi gépágyus ütegünk lelőtt hét szovjet bombázót

A Magyar Távírási Iroda jelenti: A m. kir. honvédezerkar főnöke közli: A donecmenti harctéren és az arcvonal mögötti orvlövészek ellen vívott harcokban az utóbbi napokban a magyar csapatok harcai különösen sikeresek voltak. A donecmenti harcokban a második önálló légvédelmi gépágyus üteg, erős szovjet bombázó kötelékből hét ellenséges gépet lőtt ki.

A keleti harctér helyzetét egyébként továbbra is elsősorban a Kercs földszoroson folyó harcok jellemzik. A szovjet csapatok első védelmi állásaitól, az úgynevezett Tatar ároktól, mely a felszínt legkevesebbre részén van, körülbelül száz kilométernyire fekszik Kercs városa. A németek ezt a területet rö-

vid néhány nap alatt hatalmukba kerítették, bár számos szovjet védelmi állás hálózta be. A szovjet Charkov környékén indított nagyobb támadást, hogy elterelje a világ figyelmét a keresi esetről, de eddig semminemű sikert nem ért el.

tartályok és a kereskedelmi hajók átengedéséről még nem történt intézkedés.

Bernből jelenti: (MTI) Az OFI je-

Angliába szökött és onnan dolgozik hazája ellen egy volt dán miniszter

Kopenhágából jelenti (MTI.) A NTI jelenti: A dán kormány pénteken a következő közleményt adta ki:

Möller volt kereskedelemügyi miniszter feleségével és fiával együtt, néhány nappal ezelőtt elhagyta az országot. Május 14-én az angol rádióban beszédet mondott, amiből kitűnt, hogy Angliába szökött, azért, hogy ott együttműködjék a „szabad dánokkal”, akik a hivatalos dán kormány politikájával ellentétben, az egyik hadviselő fél rendelkezésére bocsátották magukat és an-

nak érdekében fejtenek ki külföldön tevékenységet. A dán kormány már régebben kifejezésre juttatta felfogását, hogy csak egyféle dán politika van, az amely az ország felelős kormánya folytat az alkotmányos szervek és a népmogatósaival és minden dán polgárnak kötelessége ezzel azonosítania magát, mivel mindenfajta más politika csak nehézségeket okoz Dániának. Az igazságügyminiszter a fennálló törvények alapján vádat emelt Möller ellen.

Kercs városa és kikötője német kézen

Berlinből jelenti (MTI.) Különjelentés. A Führer főhadiszállásáról jelenti a Német Távírási Irodának: A véderő főparancsnoksága közli: Az ellenség szíves ellenállásának leküzdése után, a német csapatok pénteken bevonultak Kercs városába. A város és a kikötő német kézen van.

Kercs fontos kikötőváros a hasonló nevű földszoros keleti partján, az Azov-tengert a Fekete tengerrel összekötő úgynevezett Kercsi út mentén. Úgy látszik, hogy a jövő német tervekben a keresi szakasznak különleges szerep jut.

A keresi hadműveletekkel kapcsolatban egyébként a német sajtó ismételtelen visszatér az új német fegyverekre. Mindenekelőtt rámutatnak arra, külföldi jelentésre, amely szerint a Szovjet kijelentette, hogy a német csapatok nem használtak gázt. Azután felsorolják az újonnan alkalmazott német fegyvereket. Megemlítik, hogy a német üzérésnek különleges lövegei vannak, melyek olyan lövedéket lőnek ki, hogy robbanásuk levegőbe emeli és 30 méternyire eldobja az emberi testet. Az elfogott szovjet katonák vallomása szerint azok a társaik, akik az ilyen lövedékek robbanásának közelében tartózkodtak, nagyrészt megőrültek. A német védő erőkönkívül új aknavetőkkel is rendelkezik, amelyek új összeállítású és az eddigieknél nagyobb robbanóhatású aknákat vetnek ki. A páncélosok ellen szintén újszerű gránátokat alkalmaznak, amelyek becsapódásukkor 3000 fo-

kos hőséget fejlesztenek. Újrendszerű lángszórókat is alkalmaznak és 15 centiméteres páncéltörőágyúkat. Az utóbbiakat illetékes közlés szerint azért alkalmazták, mert a szovjet páncélerődök minősége ellen az eddigi német páncéltörő ágyúk nem voltak eléggé hatásosak. Az új fegyverre vonatkozó közlés érdekessége, hogy a katonai magyarok nem egyszer az ellenség megállapításait idézik és maguk is megerősítik a megállapítások helyességét.

Megkezdtek a Martinique kikötőjében horgonyzó francia hajók lefegyverzését (?)

A Stefani Iroda buenos-airesi jelentése szerint Washingtonból közölt hír arról számol be, hogy Robert kormányzó és az amerikai hatóságok között egyezmény jött létre, melynek értelmében megkezdtek a Martinique sziget kikötőben horgonyzó repülőgépanyahajó és francia hajóhadhoz tartozó két cirkáló lefegyverzését. A kólaajszállító

A Magyar Tudományos Akadémia új tagjai

Budapestről jelenti (MOT) A Magyar Tudományos Akadémia József királyi herceg elnöklésével pénteken tartotta tagválasztó ülését. Az akadémia I. osztályának rendes tagjaivá választották a B. osztályban György Lajos drt, a kolozsvári Ferenc József Tudományegyetem tanárát és Zsigmond Ferencet. Levelező taggá választották az I-es osztály A. osztályában Gáldy Lászlót, az Eötvös kollegium tanárát, a B. osztályban Eckhardt Sándor budapesti egyetemi tanárt, Kerecsényi Dezső egyetemi magántanárt, Máray Sándor rőt. A II-ik osztály A. osztályában rendes taggá választották vitéz Moór Gyula budapesti egyetemi tanárt, levelező tagokká Gajzágó László rk. követ, meghatalmazott minisztert, Molnár Kálmánt, a pécsi egyetem ta-

nárát. A III-ik osztály tiszteltbeli tagjává Marek Józsefet, Mauric Bélát és Zimmermann Agostont. Rendes taggá választották a III-ik osztály A. osztályában Mikola Sándort, a B. osztályában Duditch Endre egyetemi tanárt. Levelező taggá az A. osztályban Jáky József műegyetemi tanárt, a B. osztályban nemes Balogh Ernő budapesti egyetemi tanárt, Johan Béla államtitkárt, Soós Lajost, a Nemzeti Múzeum állattárának nyugalmazott igazgatóját

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

Székesfehérvár és Szeged nyerte a Szent László-heti postagalambversenyt

Országos propagandát jelentett az ünnepségek számára a postagalambok versenye

Nagyvárad. Saját tud. A Szent László hét megnyitó napján, az ünnepségek színhelyéről rendezett, hatásában és eszimbólikus jelentőségében örökké emlékeztető országos postagalambverseny eredményét a befutott jelentések alapján még csak most lehetett véglegesen összeállítani. Országszerte nagy érdeklődéssel figyelték ezt a méreteiben páratlan galambversenyt, hiszen 32 városunk postagalamb egyesülete vett részt ötezernél több galambbal ezen az ünnepi felröpítésen.

Az egyéni és a csapatverseny szabályai

A sorrend kialakulásánál, hogy a különböző távolságokon fekvő városok galambjainak eredményeit össze lehessen hasonlítani, — az egy perc alatt megtett átlagos méter távolság volt a mértékadó. Így, ha valamely nagyobb távolságra később is ért haza a galamb a kiszámított méter sebessége még sokkal jobb lehetett egy rövidebb távúánál.

Ezen az alapon egyéni- és csapatverseny volt kiírva, amely a benevezett egyesületeken belül és országosan is eldöntötte a bajnokságot.

Egyéni versenyben minden benevezett 25 galamb egy „Szent László” emléklaplekkertt versenyzett, ha tehát valamely egyesület 125 galambot küldött, úgy az öt első galamb tulajdonosai osztorkodtak az öt plaketten.

Az egyes városokba beérkező első galamb percenként tett méter-átlaga szerint a következő sorrend alakul ki:

1. Szeged. Takács József 381—39—125. sz. galambja percenként 1268 méter átlagsebességgel. 2. Szolnok. 3. Székesfehérvár. 4. Rákosszentmihály. 5. Kispeszt. 6. Makó. 7. Orosháza. 8. Salgótarján. 9. Szentcsanak. 10. Diósgyőr. 11. Mezőkövesd. 12. Győr. 13. Miskolc. 14. Kassa. 15. Hódmezővásárhely. 16. Kecskemét. 17. Ungvár. 18. Kiskunfélegyháza. 19. Eger. 20. Baja. 21. Beregszász. 22. Komárom. 23. Nyíregyháza. 24. Debrecen. 25. Törökcsanak. 26. Kiskunhalas. 27. Hatvan. 28. Sátoraljaújhely. 29. Ércsújfár. 30. Budapest. 31. Tatabánya. 32. Csepel.

Nehéz a csapatverseny

A csapatversenyre értékes tiszteletdíjakat tűzött ki a rendező egyesület s annak az elnyerése már igen nehéz volt.

A csapat 3. — törzszám szerint — előre megnevezett galambból állott és a versenyző galambok beérkezett első 20%-ában kellett mind a háromnak helyezést nyerni. Ha tehát valamely egyesület 200 galambbal indult, úgy az egyes tagok által benevezett csapatok szereplőinek a sorrendben érkezett első 40 galamb között kellett helyet foglalni. Ha a három galamb közül csak egy is

a 20%-on kívül érkezett, a csapat már nem nyerhetett helyezést, még ha a másik két tagja az első két helyet is foglalta is el az egyéni listán. Több csapat beérkezésével a három galamb összeadott ideje döntött a bajnokság megállapításánál. Az egyesületeken belül csak az első helyezési csapat tulajdonosa nyeri a tiszteletdíjat értékszerint abban a sorrendben amilyen helyezést az országos listán biztosított magának a csapata.

Csapatversenyben a három előre benevezett galamb összejárásának alapján a feltételek szerint csak 17 városba érkezett be a megszabott időre teljes csapat és azok az alábbi sorrendben következtek:

1. Székesfehérvár. Szentcsanak. Ottó csapata 1106 méter percenkénti sebességgel. 2. Szeged. 3. Szolnok. 4. Salgótarján. 5. Orosháza. 6. Kispeszt. 7. Győr. 8. Diósgyőr. 9. Szentcsanak. 10. Kassa. 11. Kecskemét. 12. Hódmezővásárhely. 13. Debrecen. 14. Komárom. 15. Ungvár. 16. Törökcsanak. 17. Mezőkövesd.

Ugy az egyéni, mint a csapatverseny eredményei tekintettel a viharos, esős

időre, igen kimagaslóak, bár, az 1800 méteres magyar rekordtól messze állanak. Ahhoz azonban tiszta, szép idő és talán egy kis jóindulatú szél is kellett, mert az már 108 kilométeres óránkénti sebességnek felel meg, ami több száz kilométeren keresztül a legelőkelőbb márkájú autónak is becsületére való.

A csapatverseny tiszteletdíjaira már igen sok értékes tárgyat felajánlottak a különböző hatóságok és vállalatok. Értesülésünk szerint azokat a rendező egyesület ki is fogja állítani az egyik fútcái kirakatban, mielőtt ezétozstaná a nyertések között.

Összegezve ennek a szép ünnepi postagalambversenynek az eredményét megállapíthatjuk, hogy egy igen izgalmas, kedves sporttal ismerkedett meg városunk lakossága ezen az ünnepi felröpítésen keresztül. Egy olyan galambsportot mutatott ott be a helybeli „Szent László” Postagalamb Sport Egyesület, amely a kedves szórakozáson kívüli nemzetvédelmi célokat is szolgálja és ezért meg is érdemli, hogy támogassuk. Kiskun.

Ünnepélyesen fogadta Szatmár a püspökszentelésre érkező hercegprimást

Kedden érkezik Nagyváradra az új püspök, hogy átvegye az egyházmegye kormányzatát

Kiküldött munkatársunk távbeszélőn jelenti lapzártakor, Szombaton délután 2 óra után, a menetrendszerű gyorsvonattal érkezett meg Szatmárra Serédi Jusztinián Magyarország biboras hercegprimása, hogy vasárnap délelőtti fényes ünnepi keretek között püspökké szentelje dr. Scheitler Jánost, a szatmári egyházmegye új püspökét.

A gyorsvonattal érkező hercegprimást már Nagykárolyban hatalmas tömeg várta az állomáson és meleg ünnepélyben részesítette. A hercegprimást itt Pakocs Károly püspöki helynök, dr. Streicher Andor alispán, Kozányi Zsigmond vármegyei főjegyző, dr. Schusterich Béla nagykárolyi polgármester, dr. Boér Endre nagykárolyi főszolgabíró és Bakody Antal nagykárolyi kegyesrendi házfőnök-plébános fogadta. A vonat azután tovább haladt Szatmár felé, ahová röviddel két óra után érkezett meg.

A gyönyörűen feldisznított állomáson hatalmas tömeg várta és ünne-

pelte a különkocsijából kiszálló hercegprimást, akit a hivatalos hatóságok képviselői: dr. Kőlcsey Ferenc főispán, Csóka László polgármester üdvözölt. A hercegprimás ezután egy gyönyörű négyesfogatu kocsiba szállott, majd kíséretének tagjaival és a fogadásra megjelent hatóságok képviselőivel a városba hajtatott. A bevonulás utvonalan mindkét oldalt iskolások és cserkészek állottak sorfalat.

A hercegprimást a püspöki palota kapujában a szentelendő dr. Scheitler János kinevezett püspök fogadta a székeskáptalan és a központi papság tagjaival.

A hercegprimás szombaton délután 3 órakor szűkebb körben a püspöki palotában ebédelt. Délután fogadta a hivatalos hatóságok képviselőinek, az egyesületeknek, az egyházközségeknek tisztelgő látogatását.

A szentelés vasárnap délelőtti kilenc órakor kezdődik.

Amint már ismertettük, nemrég érkezett meg a Konzisztoriális Kongregáció dekrétuma, amelynek értelmében dr. Scheitler János a nagyváradi egyházmegye apostoli kormányzója. Az új püspök felszentelése után kedden érkezik meg Nagyváradra és szerdán délelőtti mutatja be apostoli kormányzói kinevezését a nagyváradi székeskáptalannak. Ezzel a kormányzást átveszi.

A püspökszentelésre Nagyváradról a szombat délelőtti vonattal Szatmárra utazta: Mellau István, pápai kamarás, Gálty Sándor plebános, dr. Paál Árpád és dr. Patkó Elemér országgyűlési képviselők, továbbá a római katolikus teológia, dr. Bogdányi Szilárd és dr. Hosszú László tanárok vezetésével, a szociális nővérek nagyobb csoportja, s a helybeli irgalmasrend képviselője.

Dr. Schrittert Béla apostoli kormányzói helynök vasárnap reggel utazik Szatmárra gépkocsival. Ugyancsak vasárnap utaznak gépkocsival: dr. Beöthy György apátkanonok, dr. Follmann Géza teológiai tanár, dr. Hanzely Lajos püspöki titkár és dr. Nemeček József teológiai tanár.

A Szent Monika közösség második tárgysorsjátéka

Nem hiszem, hogy a városban ne tudnának róla. Több hete már öles plakátok hirdetik a Szent Monika Közösség második nagy tárgysorsjátékát, a kirakatokban ott láthatók az ötletes, szép nyereménytárgyak, az üzletekben pedig már árulják az 50 filléres sorsjegyeket.

Az újságban mindennap megkérdezi a kis szalaghirdetés: „Van már Monika sorsjegy?” ... Sajnos, le kell írunk az igazságot: sok embernek nincs még és úgy látszik, mintha szándékuk sem lenne segíteni ezen az érdekes vállalkozáson.

Egyesek azzal érvelnek: „Csak most zajlott le nemrég az őszi sorsjáték, minek kellett ilyen hamar másikat rendezni?” — Ugy látszik, mintha volna valami igazságuk, de nézzük csak közelebbről ezt a kifogást.

Ha történetesen a következő ősszel rendezik meg a Monikák ezt a sorsjátékát: a célja akkor is ugyanaz lett volna, mint most: az árvák megsegítése; a nyeremények is minden valószínűség szerint ugyanazok volnának és a jegy ára ugyancsak 50 fillér lenne. Nem mindegy, hogy ezt az 50 fillért most adom-e a jó ügyre, vagy pedig fél évvel később?

Nem mindegy! Először azért, mert, ahogy a közmondás is mondja: amit megtehetsz ma, ne halaszd holnapra — már pedig világos, hogy most könnyebben kiadhatjuk azt az 50 fillért, vagy 1 pengőt, mint fél évvel később, amikor a tűzifa beszerzése, a közeledő karácsony gondjai foglalják le pengőinket és filléreinket...

Másrészt pedig... Egyre gyakoribb eszt az, ami Kovács Mihállyal megtörtént a napokban és a többi Kovács Mihállyal is megtörténhetik az elkövetkező hetekben, hónapokban. Kovács Mihályt behívták katonának. El kell mennie messzi idegenbe védeni a Hazát. Megy is ő szívesen, csak két kicsi leánykáját tudja elhelyezni valahová. Anyjuk nemrég halt meg s most, hogy ő is elmegy, egyedül marad a két gyerek. Igaz, hogy már nem olyan kicsik, de magukban mégse maradhatnak. Rokkonok nincsenek, ismerőseik szegények, nem tudják vállalni a kislányokat... Nagy volt a gondja Kovács Mihálynak. Aztán valaki utbaigazította a Szt. Erzsébet Árvaházhoz. Kérése nem is maradt meghallgatlan. A kislányokat elhelyezték. Kovács Mihály pedig nyugodt szívvel indult el messzi Oroszországba.

Kötelesség a hazáért harcolni és meghalni? Igen, de talán még nagyobb kötelesség biztosítani az árván maradt magyar gyermekek sorsát!

A Szent Monika Közösség ehhez akar hozzájárulni, mikor most ismét megrendezi tárgysorsjátékát. Gondolkodjunk egy kicsit ezek felett és tudni fogjuk kötelességünket! Hesz Márta.

KISKERESKEDŐK! KISIPAROSOK!
Az üzlet könyvelés nélkül — zsebhóra mutató nélkül!
 Mindenki által vezethető, részletes, de áttekinthető **pénztárnapló**, a velejáró utasítással együtt
POLGAR JÓZSEF könyv- és papírüzletében.
 Szaniszló-utca 1. — Apolló-palota. Távb.: 30-78.

Kigyőzött a korall-tengeri csatában?

Irta: Csiszár Béla

1

Mi el nem kezdődött a kercsi félszigeten a nagy német offenzíva és nem tört ki a heves nyilatkozatháború, gaz alkalmazása körül Berlin és London között, közel egy héten át a világ másról sem beszélt, mint a nagy tengeri ütközetről, amely a japánok és az egyesült angol-amerikai-ausztráliai hajóhad között még május 6-án a hajnali órákban kezdődött s kisebb-nagyobb megszakításokkal mintegy három napon át tartott s a benne résztvevő hajóhad nagy száma miatt joggal nevezték el a történelem egyik legnagyobb tengeri csatájának. Mindenesetre az ausztráliai vizeken, de még a Csendes-óceánon se folyt le mindeztideig ilyen hatalmas és nagyarányú tengeri mérkőzés. A japán sajtó megírta, hogy a csatát úgy kell tekinteni, mint fordulópontot a Csendes-óceánon, amely bevezetője az ottani japán tengeri uralomnak. Ha tekintetbe vesszük, hogy a japánok tengeri bázisaiaktól jó pár ezer kilométerre — aránylag sokkal gyengébb flottával — vették fel a küzdelmet s számra, mennyiségre egyaránt hatalmas, egyesített angolszász hajóhadal, csak akkor lesz nyilvánvaló, milyen nagy győzelmet arattak az ütközetben a sok amerikai és angol hadihajó elsüllyesztésével és súlyos megrongálásával.

Mert az, hogy a küzdelmek kinek a győzelmével és kinek a vereségével végződött, az cseppet sem kétséges. Kétségtelenül — a japánok győzelmével! Mielőtt azonban erre bővebben rátérnék, előre kell bocosítanom és rá kell mutatnom arra, mi tette szükségessé az összecsapást a két hajóraj között s milyen céllal hajózott mind a japán, mint az amerikai-angol flottakötetek az egyszerre világszerte híressé és ismertté vált Korall-tengeren.

2

Japán forrásból a következőket sikerült megtudni: Az elfoglalt újguineai kikötőkhöz néhány héttel ezelőtt a makasszari szoroson és a jávai tengeren keresztül két kisebb repülőgépanyahajóból, egy csatahajóból és három cirkálóból, valamint több kisebb torpedórombolóból álló flottakötetek érkeztek, hogy a sziget megvédelmezésében résztvegyen. Az angolok és amerikaiak a hírről értesülve, nagy sietve különböző hadihajóegységeket vontak össze Ausztráliából, — amelyeket még a Csendes-óceánról odarendelt flottakötetekkel is megerősítettek — hogy a gyengébb japán köteteket elpusztítsák. Hírszerzőik olyan értelmű értesítéseket is küldtek a flottaparancsnokságnak, hogy a jövőben még több hajó érkezik Újguineába s fedezni fog számos csapatszállítóhajót is, hogy megkezdődhesék Ausztrália inváziója. Hogy a tervezettnek hitt koncentrációt megakadályozzák, az angolszászok cselekvésre szánták el magukat. Május 4-én futottak ki az amerikai hajók az ausztráliai kikötőkből s harmadnap május 6-án találkoztak össze a feldejtés révén az angolszász hajóhadmozdulatokról pontosan értesült japán flottakötetekkel. Ez már szinten eped-

ve várt a nagy birkózásra, mert az amerikai hajóhad eltűnt a Csendes-óceánról s nem volt található egyebütt sem, tehát most itt volt az alkalom a leszámolásra. A japán flottaköteteket Yamamoto tengernagy vezette. Május 6-án hajnali 5 órakor vették első ízben tűz alá az angolszász hadihajókat. Különösen nagy erővel avatkoztak bele a küzdelembe már az első percekben a japán haditengerészet torpedóvető harciraíjai és az u. n. halálrajok. Az amerikai repülőgépanyahajókról, amelyek között ott volt a Yorktown és a Saratoga is, még fel sem szállhattak a repülőgépek, amikor már zuhogtak és robbantak a bombák az amerikai csatahajók és repülőgépanyahajók fedézetén ágyutornyjaiban. Már az első percekben halálos találat érte a Yorktownt, amelyet a nagy robbanóerejű légitörpedő kettészakított s a még rajtlevő 50—60 repülőgéppel nyomban elnyelt a tenger. Utána a Warspite-osztályhoz tartozó angol hadihajót érte súlyos találat az orrán. Félórával később halálos torpedólövés érte a Kalifornia-mintájú amerikai csatahajót. A nélkül után folyamán elsüllyedt a japánok egyik segédrepülőgéphordozója, — amelyre mintegy 100—120 amerikai repülőgép vadászott reggeltől kezdve. Éjszakára a harc félbeszakadt, de másnap ujult erővel tört ki.

3

Ezen a második napon a hadiszerecsse ismét nem kedvezett az USA hadihajóinak és repülőinek. Három légitörpedő feltépte a Saratoga amerikai repülőgépanyahajó kifutópályáját, majd egy jölrányzott tengeralattjáró torpedó megadta a hajónak a kegyelemdőfést. Egymásután lötték le az amerikai repülőgépeket s a csata végén mintegy 89—95 elpusztult repülőgépre tették a veszteséget. Közben elsüllyesztettek még két angol hadihajót, több cirkálót és két amerikai rombolót. A harmadik napon az ütközet már ellanyhult, majd a negyedik napon teljesen befejeződött, amikor az angolszász erők visszavonultak. Kevéssel utóbb a japán flottakötetek is visszatért újguineai támaszpontjaira.

Felvetődik már most a kérdés, hogyan csinálhattak ekkora nagy vereségből olyan nagy sikert az amerikaiak? Ehhez elsősorban ismerni kell a zenkik fantáziáját, másrészt azt a kínos dolgot, hogyan táviratozta meg az amerikai raj parancsnoka az első győzelmi hírt. Ez teljesen megbízható tájékoztatás szerint úgy történt, hogy az amerikai tengernagy Mac Arthur tábornoknak, az ausztráliai védelem főparancsnokának az első napról nem tudott leadni győzelmi híreket, másnap pedig afeletti örömben, hogy sikerült elsüllyeszteni végre a maga nagy veszteségei mellett egy kis japán repülőgépanyahajót, boldog győzelmi hírt táviratozott meg a főparancsnoknak. Érthető ez, ha elgondoljuk, hogy az elsüllyedt japán hajó volt az első nagyobb egység, amelyet a japán haditengerészet ebben a háborúban elveszített. A japán hajó mindössze 10 repülőgépet hordozott fedézetén ebből is látszik, hogy mint

hajóegység nem volt különösebben jelentős.

Később, amikor sorozatos csapások sújtották az amerikai-angol flottát, már nem merték bevallani a hazai közönség előtt, hanem eltitkolták s csak egyre azt hangoztatták, hogy nem szabad túlságosan derülátónak lenni, mert a csata még tart... Pedig a csata akkor már végetért és a japán főhadiszállás nyugodt önérzettel adhatta ki záróközleményét a csata tényleges eredményeiről. Annak bizonyítására különben, hogy a józan megfontolás szerint is ki nyerhette meg a csatát, könnyűszerrel lehet felsorakoztatni a következő indokokat:

4

1. A japán főhadiszállás már a csata során pontosan közölte az elsüllyesztett egységek nevét és tonnateralmát, nem titkolt el semmit, sőt pontosan bejelentette saját veszteségeit is. Ezzel szemben az amerikaiak, noha egyideig állandóan fényes győzelemről áradoztak, mintha még adósok maradtak nemcsak saját veszteségeikről, hanem a japánok veszteségeivel is. S noha japán részről erre több ízben alkalmat adtak, mindaddig nem rukkoltak elő az adatokkal. Aki hallgat, annak mindig takargatni valója van!

2. Japán a háború megindulása óta mindig pontosan ellenőrizte, gondosan lemért, a valóságnak megfelelő, tárgyilagos, reális jelentéseket adott ki győzelméről és veszteségeiről. Közlétséinek hitelességét, valóságát még ellenfelei is elismerték. Ha esetleg kínos volt számukra a beismerés, akkor legalább hallgattak, de nem cáfoltak.

3. Hogy Japánnak nem volt szüksége hazug jelentést kiadni a korall-tengeri csatáról és fényes sikereik em-

legetésével elkápráztatni saját közvéleményét, az nyomban valószínűnek látszik, ha elgondoljuk, hogy eddigi pártatlan győzelmsorozata után bizvást bevallhatta volna népének és a világnak is, hogy ez egyszer nem kíséerte flottáját hadiszerecsse. A japán közvélemény feltétlenül elbirt volna a sikerek nagy láncolata után egy baljós hírt. Ezzel szemben az Egyesült Államoknak az eddigi állandó kudarcok és súlyos veszteségek után semmiképpen sem lehetett megköszönhető, hogy csalódott közvéleményét újabb veszteség-hírekkel megjobban elkészerítse. Ezért lett a két japán egység elsüllyesztéséből olyan „óriási” tengeri győzelem és ezért burkolóznak olyan óvatos hallgatásba saját szörnyű veszteségeiket illetően.

4. Az amerikai hírpolitika módszere Roosevelt utasítására éppen a fentiek miatt szigorúan ahhoz tartja magát, hogy a veszteségekről már csak akkor írhat a sajtó, amikor az esemény már régen elmúlt és nem érdekes. Bizonyosság erre először is az, hogy Tokió április 18-i bombázásáról a hivatalos amerikai jelentést csak május 11-én adták ki. A Langlei amerikai repülőgépanyahajó elvesztését a washingtoni illetékes hely csak több héttel a hajó pusztulása után ismertette be és engedte közöltetni. Ezt különben a Time északamerikai hetilap Európába érkezett száma is bevallja és hangoztatja, hogy a sajtónak mindannyiszor hallgatnia kell az ilyen veszteségekről, amíg az áldozatok hozzátartozóit nem értesítették. „Furcsa elv — írja a Time — de a haditengerészet csökönyösen ragaszkodik hozzá”.

5. Az angol sajtó azzal magyarázza, hogy az amerikaiak még mindig keveset tudnak, vagy akarnak tudni veszteségeikről, hogy a csatában mindkét részről nagymértékben használtak ködbombákat és az eredményt lehetetlen volt megfigyelni egy olyan tengerrészen, amelyet löporfüst és mesterséges ködfal borított.

Mindezek után az olvasóra bizzuk, hogy levonja következtetését és döntson, ki volt hát a nyertes a korall-tengeri csatában.

A Hivatásszervezet rendkívüli országos titkári értekezletének nyilatkozata

A Magyar Dolgozók Országos Hivatásszervezete május 13—14-én közel 100 város és ipari gócpont küldötteinek részvételével rendkívüli országos titkári értekezletet tartott. Az értekezlet foglalkozott a munkásság helyzetének újabb alakulásával és a következő nyilatkozatot adta ki:

„A dolgozók hőiesen vállalják a helytállást és áldozatot, melyet a jelen súlyos idők hoznak. De nemcsak azért, hogy a veszély mielőbb elmúljon, hanem azért is, hogy a béke felvirradtával felépíthessék az új szociális Magyarországot. Visszavonhatatlanul akarjuk: a szociális igazság megvalósítását, az arányos jövedelemelosztást, végül a munka és család életjogainak diadalát minden elődsdi kapitalizmussal szemben. Akik pedig ezt hátráltatják, a nemzeti feléledés belső ellenségei. Ellenük itthon harcolunk a végső leszámolásig.

Ezért azokat az elemeket, akik a megszabott törvényes minimumot se teljesítik alkalmazottai iránt, nemzetellenes merénylet címén kell az államhata-

lom részéről felelősségre vonni és reájuk haladéktalanul ki kell terjeszteni a statáriumot. Ezzel kapcsolatban társadalmi, gazdasági és állami életünk minden tényezője még fokozottabban ismerje el a munkásság fegyelmességét, de határozott önvédelmének jogosságát, a becsületes, érdekvédelmével építő munkásmozgalom szabadságát és a munkaszabadságot.

Igy biztosítható az Országos Titkári Értekezlet legutóbb Kolozsváron kifejtett ama álláspontját, hogy Erdély gazdasági alapjaira sürgősen olyan iparok kerüljenek megszervezésre és felépítésre, amelyek az erdélyi magyarságnak történelmi otthonában való megmaradását és emberhez méltó megélhetését lehetővé teszik!

A Magyar Dolgozók Országos Hivatásszervezete egyébként ma elsőrendű kötelességének tartja, hogy a hadhivonulatak családjaira irányítsa a közfigyelmet, egyben pedig érdekvédelmüket is előlássá.

III. Richard örökösei

Irta: Pekár Nándor

Soha jobbkor nem illeszhetett volna meg az angolszászok ennek a kegyetlen szörnyetegnek az alakját, mint napjainkban. Van ügyülszük egy jó adag akasztófahumor még a pénz lovagjaiban is. De azért valószínűen nem sejtették azt, hogy ennek a rémkirálynak a tettei voltaképpen az egész angolszász feneketlen kegyettségnek a tükröképei. Ahogy III. Richard trónraemelte a titkos bütyögatást, a testvéreleni cselszöveseket és a rokonyilkosságokat, ugyanúgy emelték újkori örökösei trónra a pénzt, a sápadtlényű aranybeszűrt, mely milliók véréből és vereitékéből halmozódik össze, hogy egy újkori kalózbíródalom legnyomatékosabb és leghűbb kitejezője legyen. Ha végigutjuk az angol történelem lapjait, akkor arra a meglepő telfedezésre jutunk, hogy III. Richard majdnem minden században sokszor több alakban is ujászületett. Kezdejük mindjárt az újkor elején a vadállati VIII. Henrikkel. Ebben a királyi tenevadban szinte kikristályosodott III. Richard telhetetlensége, kapzsisága és vérszomja. Henrikhez méltó volt leánya, akit méltán lehetne angliai „Báthory” Erzsébetnek is nevezni. Az angol rabszolgakereskedők és a kegyetlenkedő gyarmatosító kalandorok szadista mosolyában III. Richard sátni vigyorgása búvik. Clive pl Indiában bosszulja meg ezt a lelki séget. Az amerikai indiánok már előbb megismerkedtek e nyakigláb, sápadtarcu dámonokkal. De nehegy az. Higgyük, hogy az anyaország talán menes lett volna ettől a szörnyű örökségtől. Az angol lelkiség onnvtára torz volt már a múlt század elején, hogy 5 éves kisgyermeket elolgoztattak bányákban. Midőn annak a kornak talán egyetlen derék nagcija: Lord Byron a nagy költő elszólalt ezek miatt az égbekiáltó igazságtalanságok miatt, akkor azzal körkolták le, hogy ő mint költő és idealista nem ért a közgazdasági élet menetéhez.

Ebben a században nagy hőltitásokat tesznek az angol „civilizátorok” Afrikában. Nagy hősöknek s bizonyulnak a lándzsás-pajzsos bennszülöttek ellen. Természetesen ilyenkor nem nélkülözhet a dicső Albion egy merész III. Richard-féle katonát. Lord Kitchener nemzeti hő Angliában. Ha nem angol lett volna, közönséges barbár kalandornak bélyegeznék őt maguk is ezt a kardot viselő hiénát, akit volt szerencsénk látni élethű alakításban a „Krüger apó” című filmben. Ebben a században zajlott le az ópium-háború is, mely a világtörténelem leggyalázatosabb tettei közé tartozik. Néző felgyújtotta kedvtelésből Rómát, s a keresztényekre fogta, mivel tenéki pogány volt; az angolok erőszakosan a nyakába varrták ópiumszállítványaikat Kínának, pedig őt kifelé Biblia-forgató ájtatos képet szerettek vágni. Az újkori politikai farizeusnak az angolok utólérhetetlen mesterei. A kedves és szorgalmas búr népet is csupán azért kellett meghódítani, mert egy XX. századi angol-szabalebujt III. Richard kapzsi öröge. Cecil Rhodes volt ez a dicső egyén, aki féktelen aranyimádatában nem sajnált kinpadra vontatni egy jobbsorsra érdemes kis nemzetet.

Kitör a világháború, mert Anglia félti az összeharácsolt kincseit. A rokon Amerika kihuzza a bajból és bé-

ke lesz, de olyan béke, melyet nem szelid galamb, hanem III. Richard szörnyű kísérete jelképez. Szellemének méltó örökösei: Asquith, Lloyd George és Churchill, megcsinálják ezt a békét, mely az emberi lénynek, lelkiismeretlen kizsákmányolásnak örök dokumentuma lesz. Abból a békemetetéből, mint sirvirág nyilatkozott ki a népszövetség, mely szintén III. Richard szellemi büztét árasztotta világszerte, míg végre mindenki megundorodott tőle. Összeomlott, mint az elrothadt koporsó a sírban. Versailles diadalmas röhögéséből, mely sok nemzet ajkára évtizedekre rálagasztotta a mosolyt, most kapkodó, ijedt taktikázás lett, melynek szö-

mos kis nép lett az áldozata. Churchill, Anglia remélhetőleg utolsó III. Richardja gondoskodott arról, hogy más nemzetek roncsai megállítsák, ha tudják a „birnánni erdő”: sápadalmának méltó végzetét. Az angol nép valahogyan szinte végzetszerűen követte ezt a sötét árnyat s nem tudott, de nem is akart ettől a szomorú hagyománytól szabadulni Nemcsak birodalmát, hanem még a vallását is III. Richard örökösei alapították és szilárdították meg, mely bizony nehezen illet bele az európai kultúkeretbe 5 asszony hullájával.

Anglia most elárulta Európát is, hogy mentse sátni örökségét. Pusztulása ennek következtében annál gyalázatosabb lesz. A halál tanuskodik az életéről, a szegénytelen jelen a sötét múlttól. Ideje, hogy Angliát elérje a történelmi kárhozát s így III. Richard sötét alakja ne kísérsen többé.

Beszélő számok a Szent László hét rendezőségének munkájáról

Ot ezer vendég érkezett Nagyváradra az ünnepi héttel kapcsolatban

A történelem igazságszolgáltatásának is tekinthetjük azt, hogy a megszállás alól való felszabadulás után rövidesen három olyan jubileum ünneplési lehetőségeit nyújtotta Nagyváradnak, ahol a város magyar népe szívvel-lelékkel tehetett bizonyosságot soha meg nem rendült nemzeti érzéséről és Nagyvárad kétségbevonhatatlan magyar jellegéről.

Az ünnepségnék országos sikerük volt. Sokkal nagyobb, mint azt városunk közönsége gondolja. Az ország legtávolibb részében, legkisebb falujában is hallgatták a rádióban, olvasták az újságokban, értesültek a hozzájuk is eljutott plakátokról, megcsodálták a filmhíradókban a nagyvárad Szent László-hét ünnepségeinek egy-egy jelentősebb mozzanatát.

Vannak talán, akik azt kérdik: mi hasznuk ebből, mi szükség volt erre? A további kérdésre már megfeleltünk: a Szent László-hét ünnepségeinek megrendezése lelki szükséglet volt Nagyvárad magyar népe számára, amely ünneplő lelkével, ünnepi ruhába öltözött hatalmas tömegével bizonyosságot tett ország-világ előtt,

Névtelen munkások a háttérben

A Szent László ünnepi hét közközén forgott ünnepi-rendje 52 olyan eseményt sorol fel, melyeknek kez lemenyezése, sikeres lebonyolítása a kis számú rendezőbizottság érdeme. Az ünneplő közönség örömmel, de természetesen vett tudomásul, hogy az események zavartalanul és zökkenésmentesen zajlottak le, de ke-

veset tud arról, hogy mit jelentett ez munkában, idegek igénybevételében és anyagi áldozatban. Erdemes és érdekes azonban ezekről is tudomást szerezni. Nem nevetet kívánunk felsorolni — a lelkes rendezők erre igényt nem tartanak — csupán számokat, amelyek mindennél többet mondanak.

Az ünnepi hét propagálása

Az Idegenforgalmi Hivatal vezetője, Papp Lajos most állította össze ennek a nagy munkának néhány számadatát. Csak néhány számadat, de ez is világosan érzékelteti, hogy mit végzett a rendezőség és mindazok, akik munkájában résztvettek.

Az Idegenforgalmi Hivatal — mint a város hivatalos hírvérő és tájékoztató szerve — az ünnepi hetet hónapokkal megelőzően, helyben és az ország különböző városaiban, közei 4000 hallgató

előtt 16 színes vetített képes előadás tartásával kezdte meg az ünnepi hét beharangozását. Gondoskodott arról, hogy a rádió, a fővárosi és vidéki napilapok közleményekben számoljanak be a készülő eseményekről. 3000 drb. plakátot ragasztott ki az ország minden városában, 10.000 ünnepi rendet — nagyobb részben ingyen — osztott ki és küldött szét szerte az országban.

Az utazási kedvezmény hiánya és a jelen gazdasági viszonyok miatt vér-

FONTOS!

Mindenkit érdekel, akinek pénze van szüksége, hogy június 5-ére sik a magyar királyi jótékonycélú állami sorsjáték huzása, amikor kihúszásra kerül a

40.000 P.-ös

főnyeremény és több szép nyeremény, összeg is. — **A sorsjegy kaphat az összes sorsjegyfőarúsitóknál és leánytőzsdékben.**

mes reményei nem voltak a rendezésnek az idegen városokból érkező vendégek nagyobb tömegét illetően mégis a szükséges intézkedéseket meg kellett tenniük e tekintetben is. Az Idegenforgalmi Hivatal a Szent László gimnázium és a Nagy Sándor fia polgári iskola növendékeinek segítségével 5000 lakásbejelentővet bocsátott ki. Ez az akció közel 1000 helyet nyitott, az ünnepi felajánlások pedig 800 férőhely biztosítását eredményezte. Bővült ez a szám a Félix-fürdő és Püspök-fürdő 500 ágyával. A fürdőkbe erre az alkalomra külön vonatjáratokat sikerült biztosítani.

A pályaudvaron az Idegenforgalmi Hivatal az ünnepi hét tartama alatt állandó, éjjel-nappali szolgálatot tartott és a segítségére kivezényelt cserkészcsoporthoz tagjai az érkező vendégeket kijelölt szállásokra vezették. A Szent László gimnázium növendékei közül negyvenet idegenvezetésre képzett ki a Hivatal. Ezek az ifjak mutatták meg a vendégeknek a város nevezetességeit.

Az ünnepig tartama alatt az Idegenforgalmi Hivatal 1291 személynek, összesen 2886 éjszakára utalt ki szállást. Körülbelül négyszerennyire tehető azonban azoknak a száma, akik rokonokhoz, ismerősökhöz szálltak, vagy akik a szállodákat közvetlenül vették igénybe. Így az ünnepi hét tartama alatt városunkba érkezett vendégek száma 5000 főre tehető.

Repülőnapra, urlovasversenyre és Baross-zászlóavatásra készül a város

Nagyvárad történetének népszerű kiadását 5000 példányban, színes levelezőlapokat 20.000 példányban, alkalmi gomblyukjelvényeket 5000 példányban bocsátotta ki a Hivatal. Ezeknek árusítására 12 középiskolai diákaptárának 100 főnyi elárúsitóját szervezte be.

Az ünnepségnék rendezőinek, szereplőinek, sportversenyek résztvevőinek jutalmazására a város 200 drb. 60 mm. és 500 drb. 40 mm. átmérőjű bronz éremet veretett és 400 drb. művészi oklevelet készített. Ezeknek kiosztása még folyamatban van.

A Szent László év ünnepségei egyébként még nem fejeződtek be az ünnepi héttel. Megkezdődtek már is a pünkösdre tervezett repülőnap és országos urlovasverseny, valamint a Baross Szövetség zászlóhontó ünnepeinek előkészületei.

Hogy az ünnepségnék minden baj és zavaró körülmény nélkül zajlott le, azt is egészen természetesen találták nagyon sokan. Mi azonban tudtuk, hogy a lehelkedő zavarok elhárítására a rendőrség hatalmas munkát fejtett ki. Eberon örökös, hogy a Szent László ünnepségnék méltóságát, fényét semmi se zavarja. S ez pompásan sikerült. Köszönet, az egész város köszönete illeti ezért dr. Horváth György rendőrfőtanácsost és minden egyes rendőrtisztjét altisztjét és legényét.

Ballay Sándor riportja:

Tyúktolvajok, zsebvágók között a rendőrségen

Mindenki tagad és mégis minden bebizonyosodik

Reggel 8 óra. A város még csak most ébredzik, igaz viszont, hogy már igen sokan órákkal előbb felkeltek. Lassanként megtelnek a rendőrségi folyosók és megkezdődik a mindennapi munka. Felmegyünk a második emeletre. Nem árt körülnézni, gondoltuk, biztosan akad riportra való anyag.

Zajlik az élet a rendőrségi folyosón

Először is a folyosón ácsorgókat vesszük szemügyre. Ezen a helyen, ha nem is vigan, de zajlik az élet. Megállunk egy pillanatra, hogy a benyomás élesebb legyen. Talán a bírósági tárgyalás előtti bangulathoz hasonlít itt minden a legjobban. Pedig itt tárgyalásról szó sincs. Csip-csup nézeteltéréseket, kis emberek ügyes-bajos dolgait jöttek fel bejelenteni, helyesebben panaszt tenni. Riadt tekintetű beidézetek, dacos tagadók, apró tolvajlások károsultjai keveredtek össze zajos zsbongásban. Néha egy-egy ügyvédet is látni lehet, amint hóna alatt a jellegzetes aktatáskával ide-oda cikkázik. Az egyik határozottan érdeklődő természet. Sorra szóbaáll a várakozókkal, elmesélteti velük „megrövidülésük” fájdalmas történetét, biztatást is nyújt, hogy minden jóra fog fordulni, de amikor látja, hogy ott keresnivaló nem akad, tovább áll.

Az egyszerű emberek meghatva veszik tudomásul ezt az érdeklődést és némelyik meg is jegyzi:
— Látszik, hogy érző, emberi szív van.

Foglalkozása: tyúktolvaj

Áthaladva a folyosón, először a detektíveket látogatják meg. Egy idősebb emberrel foglalkoznak. Ruházata szegényes, elnyűtt, cipője lyukas, haja összekuszált, hosszú, látszik rajta, hogy már hónapok óta nem ért hozzá a fodrász ollója. Még a legavatlanabb szemlélő is első látásra megállapítja, hogy nem tartozhat a jólkereső emberek kasztjába. Apropos, kaszt! Hát éppen ezzel van többek között baj. Sehogy sem tudják eldönteni, hogy az öregot milyen kasztba, vagy legalább foglalkozási ágba sorolják. Már pedig ki kell tölteni a foglalkozás rovatot. Hosszas, de meddő vita után ezt a szót írják be: „tyúktolvaj.”

Az 56 éves bacsika szomorú, szinte szemrehányó pillantással néz előre. Nem lehet kihozni a sodrából nyugodt, megfontolt válaszokat ad a feltett kérdésekre. Természetesen tagadásban van. Semmire nem emlékszik, amit terhére rónak fel. Lassan-

ként azonban kiderül, hogy szakmájában egyedülálló szakteknitely, előrelátása pedig szinte nem mindennapi. Ha mindenki úgy értené a foglalkozását, mint ő, akkor meg lehetne elégedve.

Tyúktolvajlásból él a kisöreg. Sorra látogatja a baromfitenyésztőket, de egy-egy ólból csak 2-3 darabot visz el. Itt kapcsolódik be azután az elő-

relátás. Számít arra, hogy ezt a hiányt a termelő könnyen kiheveri s úgy gondolja, hogy csak neveljék és szaporítsák tovább az otthagyt tyúkokat — legközelebbi látogatásáig.

Nyugdija nincs s az élet — illetve a keresetbiztosítást valahogy csak meg kell oldani? Nem igaz?..

A bárány és a zsebtolvaj

Rendőr kíséretében 14 év körüli fiú és 30-35 év körüli züllött kinezésű alak lép be a fogalmazó szobájába. Szabályszerűen jelenti a rendőr az előállítás okát:

A Mussolini-téren történt az eset. A gyermek zsebében 10 pengő volt s a másik kiakarta lopni. Azonban rajtavesztett, mert észrevették, rövid hajsza után sikerült lefűlelni.

Csodálkozó, nagy, kék szemei vannak a gyereknek, arcán látszik a megdöbbenés és a belső szorongás. Talán még sohasem volt a rendőrségen s így egy kicsit fél is. Akadozva kezd beszélni:

— Éreztem, hogy valaki benyul a zsebembe, megfogtam a kezét. Ez az

ember volt — mutat rá a csavargó külsejű egyénre. Azonban mivel erősebb nálam, kitépte kezét szorításomból és elszaladt. Megnéztem a pénzeimet és láttam, hogy 7 pengőt magával vitt. Utána rohantam, átszaladt egy kocsmán, végül azonban a biztos ur segítségével sikerült elfogni.

A gyanúsított tiltakozik a vád ellen s kijelenti, hogy nem is látta soha a gyereket. Védekezését így fejezi be:

— Olyan ártatlan vagyok az ügyben, mint a ma született bárány.

— Ezt el is hiszem, válaszolja a fogalmazó, csak van erre egy régi mondás a bárány nem olyan ártatlan, mint maga..

Két asszony, egy rendőr és egy tyúk

Humoros esetek is majd minden nap előfordulnak ezekben a szürke, hivatali szobákban.

Két asszony, egy rendőr és egy tyúk állít be a szobába. Mindkét nő jól megtermett és eléggé jólöltözött a polgári középosztály tagjai lehetnek. Vítas ügy merült fel közöttük az utcán s a rendőr, hogy a kitörni készülő botránynak elejét vegye, előállította őket. A vita alanya a harmadik előállított: a tyúk, amelyet az egyik asszony kezében szorongat, mondhatnánk fojtogat. Látszik rajta, semmiképpen sem hajlandó megválni tőle.

A tyúkot szorongató nő bőbeszédűen kezd bele az ügy előadásába. Annnyit ki lehet hámozni beszédéből, hogy a múlt héten elloptak tőle 11 tyúkot, az esetet be is jelentette a rendőrségen.

— Ahogy az utcán észrevettem a hölgyet s oldalra pillant harcias tekintettel az íróasztalnál csendesen álldogáló nő felé — rögtön láttam, hogy az én egyik ellopott tyúkomat viszi a kezében. Természetesen elvettem tőle — jelenti ki határozottan s még jobban magához öleli a szerencsétlen jószágot, amelyik a szeretetnek a tulzásba menő kifejezésén nem igen örülhet. Közben nem veszi észre, hogy a tyúk már összepiszkolta az egész kabátját.

Végre szóhoz jut a másik asszony is, aki állítása szerint a tyúkot kereskedőtől vette s ezt az állítását a rendőr már ellenőrizte s azt bizonyítja is. A kereskedő viszont Békéscsábáról kapott két nappal ezelőtt friss szállítmányt.

Megindul a vita a két nő között a tyúk tulajdonjogáért, végre a fogalmazó szakítja őket félbe:

— Hogyan ismerhette fel az elvesztett jószágot?

— Tessék megnézni, a nyakán sárga folt van. Nem nehéz róla ráismerni. Ha nem tetszik elhinni, tessék eljönni hozzám, van még otthon ebből a fajtaból 5 darab.

— Már nem lehet kereskedőtől sem vásárolni — szól közbe a másik asszony elkeseredve.

A fogalmazó végül úgy határozott, hogy jegyzőkönyvet véte fel s a „nagy visszhangot keltő ügyet” áttéti a járásbírószágra ahol azután eldöntik a tulajdonjogot. Addig a tyúkot megőrzés végett átadja az egyik asszonynak.

— Melyikőjük akarja megőrizni? — kérdezi.

— Én — kap rögtön az ajánlaton a harciasabb, s közben a másik kezével is megöleli, megszorítja a tyúkot.

Egyszerre csend támad s ebben az átmeneti nyugalomban koppanást hallatszik a földön. Odanézőnk és ott fekszik egy frissen tojt átlátszó tojás. Alig tudjuk megőrizni komolyságunkat.

Az „egyelőre” tulajdonosnő feltalálja magát, felveszi a tojást és felajánlja a fogalmazónak, aki azonban komolyságának utolsó maradványá-

Illatszertár

megyeszékhelyen, jó forgalmú, teljes berendezéssel, árukészlettel, ELADÓ. Ajánlatokat „Biztos megélhetés” jellegével a kiadó hivatal továbbít.

val hivatalos arcot próbál vágni és elhárítja magától az ajánlatot.

Mi ugyanakkor arra gondolunk, hogy a közben tojt tojások tulajdonjoga külön gondot fog okozni a járásbíróknak.

Remek ötlet, mely rosszul sült el

Öreg cigányasszonyt lopáson kaptak rajta. Beviszik a központi rendőrségre és elkezdődik a kihallgatása. A cigányasszonyon látszik, hogy nem első ízben került ide, mert nagyon otthonosan mozog. Első kérdésre bemondja nevét, foglalkozását, pontos lakcímét.

Arra a kérdésre, hogy büntetve nem volt-e, határozottan kijelenti, hogy soha. Utánanéznek a nyilvántartóban, de ott nincs semmi terhére róva.

Mivel azonban, a rendőrségen ilyen esetben mindenki gyanús, aki él és mozog, kimennek ellenőrizni a bemondott személyi adatokat.

Alacsony, düledező viskóba megy le a detektív s a bemondott név tulajdonosa után érdeklődik. A szomszéd készséggel ad felvilágosítást. Kiderül, hogy tényleg ott lakik s a bemondott adatok mindenben megfelelnek a valóságnak. A detektív már indulna is vissza, amikor a szomszéd utána szól.

— Nem óhajt vele beszélni, éppen itthon van

Felemelték a se yemgubó beváltási árát

A m. kir. földmivelésügyi minisztérium selyemtenyésztési miniszteri meghatalmazottjának 580-1942. sz. rendelete értelmében értesítem az érdekelteket, hogy a selyemtenyésztés fontos honvédelmi érdekére való tekintettel a se yemgubó beváltási árát kgr.-ként 2 pengőről 3 pengő 50 fillérré emelte fel.

A selyemtenyésztés ideje most van, igyekezzék minél több arra rászoruló család selyemtenyésztéssel foglalkozni, mivel a jelenleg megállapított magas beváltási árral biztos keresetet tud magának biztosítani s ez által nemcsak a családjának megélhetésén könnyít, hanem az állam honvédelmi szükségletének előmozdítását is szolgálja.

Nagyvárad, 1942. május 15.

Klemens Rezső sk.

Páncél molyzsák megérkezett a

Sándor

Drogériába

Illatszert, háztartási cikkek nagy választékban.

Nemzeti Önállósítási Alapból

Rákóczi-ut 7.

Önállósítási alaphól létesített új üzlet
Vadász, horgász, bórdiszmű, illatszer, háztartási és játékaru szaküzlet megnyitott A n. é. közönség szíves pártfogását kéri
JAKAB LÁSZLÓ Rákóczi-út 4 szám.

Ballag már a vén diák...

Szemben tizenhárom fiatal érettségiző leánnyal...

Tizenhárom fiatal leánnyal ülök szemben az Orsolya nővérek gyolcadik osztályos tantermében. Még intézeti egyenruha van mindegyiken, pedig már több, mint egy hete kinőttek az iskola padjaiból. Már búcsút is vettek a gimnáziumtól, hiszen csak a napokban láttam kedves, éneklő ballagásukat az utcán, de most fontos megbeszélésre gyűltek össze, hogy tanácskozzanak az érettségi előkészületeiről. S én meglepem őket, hogy kollektív interjút csinálják veük.

Tizenhárom leányfej. Kész hölgyek mindannyian, csak iskolás voltak még eleven emléke teszi kislányosabbakká őket. Szőke és barna, komoly és kacagós, szende és huncut, beszédes és hallgató. — mindenféle típus van közöttük, ha nem csalódom még alamusi is. De mindegyiknek arcán, homlokán a fiatalság diadalmas, lenyűgöző hatalma. És aranyosan őszinték, okosak mind a tizenhárom.

— Egy se bukott meg az osztályban! — kiáltják egyszerre és csak úgy cseng szavuktól a tanterem.

— Nehezükre esett az iskolától való búcsúzás?

— Hát, — felelik, — volt abban szomorúság is, öröm is. De talán mégis több volt az öröm. Mert most új élet követhetik.

Mesélik, hogy ballagásukkor kis bacyut kaptak útravalóul a hetedikeseiktől. A bacyuban két pogácsa, egy egyfilléres, egy karikagyűrű és egy fakánál volt. Jelképes tárgyak, amelyek jókívánásokat fejeznek ki a női hivatásra utalva.

— Feltűnő, — jegyzem meg, — hogy a tudomány egy könyvecske formájában, nincs képviselve a bacyu tárgyai között.

Körösből zengik rá:
— Nőnek nem való a tudomány!... Csak azért jártunk iskolába, hogy általános műveltségre tegyünk szert! Mi férjhez akarunk menni!

— Talán már van is titkos menyasszony maguk között?

— Mi az, hogy titkos?!... Van egy igazi menyasszony, s egy szőke, szép leányra mutatnak, aki cseppet sem szabadkozhat. — És az osztály fele félíg-meddig menyasszonynak tekinthető... Tudniillik már a karácsonyi vakációra azzal bocsájtattak el minket, hogy jó lesz alkalmas médiumnak utánanézni. És mi megfogadtuk a tanácsot. Félíg biztos az ügy.

Van, aki... egyelőre nem vállalja

Egy kis okos, szemüveges nemet lát kezével és különvéleményt jelent be. Egyelőre nem vállalja a férjhezmenést.

— Ah, ez egy fakir! — szól egy szopora beszédű, eleven tekintetű leányka.

A tudományos pályára készülő fiatal hölgyről kiderül, hogy ő volt az osztályban a legjobb matematikus. Tanárnő akar lenni. Kivüle még hárman nyújtják fel fehér kezüket:

— Én is beiratkozom összel az egyetemre. Én is, én is.

De a tanulást nem nagyon lelkesednek ők sem. Ha közben jelentkeznek valaki, aki eltéríti őket a tudománytól, hát semmi kifogásuk ellene... Altlában az egész osztályban uralkodik a családias érzés. Semmi modernség nincs a felfogásukban a nő rendeltetését illetően s ez valami csodálatosan friss, egészséges légtérrel teremt a tizenháromtagú, kedves, baráti társaságban.

Mit tudnak főzni a leányok?

— Főzni tudnak-e?

Hát ebben még nem nagyon vitézkednek. Még keveset forgolódtak a konyhában, de érettségi után első dolguk lesz, hogy megtanulják azt is.

— Eddig csak fiúkat főztünk, — jegyzi meg majdnem ünnepélyes komolysággal az egyik.

És ezzel elérkeztünk a legfontosabb problémához.

— Vajon egyoldalú volt-e a főzés?... Kik lettek amúgy igazán diha szerelmesei? — teszem fel a kérdést és külön szemügyre veszem mind a tizenhárom leányt.

— Ez magánügy! — intenek le. — Erről nem nyilatkozunk.

— De azt csak szabad tudnom, hogy melyik férfitipus jelenti maguk számára a férfi-ideált?

Kissé készületlenül éri őket a kérdés: gondolkoznak, haboznak.

— A sportférfi?

Egyhanguan zúgó „nem” a válasz. S

látás érzés. Semmi modernség nincs a felfogásukban a nő rendeltetését illetően s ez valami csodálatosan friss, egészséges légtérrel teremt a tizenháromtagú, kedves, baráti társaságban.

aztán mindenfelől röpködni kezdenek felém a feleletek:

— Erélyes legyen!... Okosabb legyen nálam!... Jó férj és jó családapa legyen, ez a lényeg... Ne legyenek rossz hajlamai, szenvedélyei.

Csupa romantikamentes, józan válaszok. S abban mind megegyeznek, hogy a férfi erélyes legyen, tudja irányítani a nőt, tudjon még az asztalra is csapni, ha kell... A pipogya papucshős nem kell senkinek. Érdeklődünk: volt-e az osztályunk közös ideálja, amire gyakran van eset. Talán egy moziszigész... Vagy például X vagy Y magas, barna fiatalember, amolyan régimódi leányálom... kis fekete bajusszal...

— Nem, — biztosítanak. — Ez már kiment a divatból.

— A bajusszal együtt?

Kirobbanó, éktelen zivaj a válasz.

— Nem! Bajusz! Nem-bajusz!

— Hát szavazzunk!

— Őt szavazzal nyolc ellenében lesz azzák a bajusz.

Politika, irodalom, művészet

De beszéljünk komolyabb kérdésekről. Szóltak-e politizálni? — Folyton. Összeülnek mind a tizenhárom és megkérdezik a világ eseményeit. Megkönyvitte ezt, hogy nem volt az osztályban se román, se zsidó.

De kimonódtan pártpolitikával nem foglalkoznak. Amint veszem észre, a keresztméről nem olvastak, hallottak eleget. Társadalompolitikai kérdésekben csodálatosképpen teljesen járatosok. Csak úgy kapásból felteszem a kérdést: mi a véleményük a feminizmusról. Azt se tudják, mi fán terem. Ezekben a szavakban sűrűsítik össze politikai felfogásukat:

— Keresztény szellem, hazafiasság, vallásosság, családvédelem.

És ebben nincs is semmi hiba.

De az irodalomban, művészetben annál tájékozottabbak. Ki a kedvenc költőjük? Egyszerre, szinte sivitva kiáltják: Mécs! S össze-vissza zibongással nevezik meg a Mécs-költeményeket, amelyek különösen szeretnek. Sorok

hangzanak fel csupa-érzés szavalással a népszerű költő ismert verseiből, az osztály legjobb szavalója mindjárt egy egész szakaszt elreccitál. A Mécs-rajongás, látom, általános. De szeretik Adyt is, a „rendes verseit”, — mint mondják elragadó okossággal. A prózában Gárdonyinak van a legtöbb híve. Mikszáthot nem kedvelik, nem vették észre még könnyed bölcsességében, szellemes gúnyolódásaiban a mélységeket. Eltéli Zilahy naturalizmusát is. Az erdélyi írók közül Nyírőt szeretik, sokat olvasák a régiket is, különösen Jókait.

És a zene? Van közöttük egy kiváló zenei tekintély, aki szép kis diákindulót szerzett, azt énekeltek a lányok ballagásukkor, mert a „Ballag már a vén diák”-ot, mint idegen eredetű dalt, úgy látják, ki akarják irtani a tanügyi hatóságok... A többiek rajongással csatlakoznak hozzá a zene szeretetében. A rádióban a könnyű klasszikusokat hallgatják leginkább és a magyar tánczenét.

Kit szerettek a leányok legjobban?

A tantárgyaik között is a magyar irodalom iránt érezték a legtöbb vonalmat, no meg a bölcsélet és az apologia iránt. Ebben természetesen a tantereknek is szerepük van. Szeretettel emlegetik mater Franciskát, az irodalom tanárát, mater Clotildot, az osztályfőnököt és Bélteky főtisztelendő urat, a hittanárt... De minden tárgyban elég erőseknek érzik magukat: eszik ágában

sincs, hogy féljenek az érettségizőtől.

— Most már bevallhatják: autók gúnynevet tanáraiknak?

Nem. Ennél sokkal komolyabb volt az osztály. Csak Béltekyt, a hittanárt hívták „Atyus”-nak. Csupa becézésből mert megértő ember volt, az életnek szóló irányításokkal szolgált, sohase volt semmi baj vele.

— Rendes fiu. — szokik ki az egyik

Világmarkás
rádiók, kerékpárok
és ezek összes alkatrészei, külföldi
csillárok, hópalcok
villamosági cikkek dús raktára
Schwoy és Tarr
Szaniszló-utca 1. Apolló-palota.

leány szájából a bizalmas megállapítás. És valamennyien jót nevetnek rajta.

Még egy sereg kérdéssel beszélgetünk el. S öntudatos, tiszta, egészséges leánylkek bontakoznak ki előttem. A világegyetem sem naiva-típusok. Elég világosan látnak az életnek azokban a nagy kérdéseiben, amelyek hozzájuk közelállónak. Szeretik a sportot, a színházat, a mozit, rajonganak a táncért és sohase fogják kimaradni a nemes szórakozásokból. De legfőbb érdeklődésük a család. S mintha éreznék, hogy tartoznak ezzel a vallomással: nagyon szeretik a gyermeküket.

Megnyugtató, kedves lelki kép: a jövő biztató ígéretei ők.

Jávor Béla.

Felhívás a gépkocsitulajdonosokhoz a kocsik használatára vonatkozó rendelkezések szigorú betartására

A Magyar Távirati Iroda jelentés. Az üzemenyagokkal való takarékoskodás kényszerűsége miatt az elmúlt év folyamán több ízben csökkenteni kellett a magángépkocsik számára kiutalható motorkó mennyiséget, azoufelül a személygépkocsik legnagyobb részét le kellett állítani. Minden egyes korlátozás alkalmával illetékes helyről figyelmeztették a gépkocsitulajdonosokat, kiknek gépkocsiját termelési érdekből vagy más közérdekű szempontokra való tekintettel, a nehézségek ellenére is meghagyták a forgalomban, hogy gépkocsijukat kizáróan arra a célra vegyék igénybe, amelyre az engedélyt kapták. A kocsik használatát a hatóságok állan-

**Női ruhát, kabátot
kosztümöt?**

Mágoriné
Katona Böskénéi
Katolikus Körben

dóan ellenőrzik és visszaélés esetén visszavonják a kocsik forgalomban tartására jogosító engedélyt. A tavasz beálltával, különösen a közeledő ünnepekre való tekintettel, illetékes helyről most újból a legnyomatékosabban figyelmeztetik a gépkocsitulajdonosokat, hogy a kocsik használatára vonatkozó rendelkezéseket a leglekiismeretesebben tartásuk be, a kocsikat kizáróan az engedélyezett célra használják és semmiképpen sem magántermészetű utakra, hétvégi, vasárnapi kirándulásokra. A rendőrség és más hatósági szervek a legszigorúbban ellenőrzik valamennyi forgalomban hagyott gépkocsit és visszaélés esetén azonnal bevonják a használati engedélyt jelző „E” betűt.

MEGNYILT!

Keresztény üzlet!

Baross tag!

TURUL

könyv, papír és írószer kereskedés. Dusan felszerelt raktár áll a női, vevő közönség rendelkezésére.

Cégt. Feryész István

RAKOCZI-ut 7. (v. Meteor helyiség. — Telefon 18-20.

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
Telefon: 12-27.

ELŐFIZETESI ÁRAK: Egész évre 30
fél évre 15, egy óra 2.50 pengő
Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.
Kérve van nem adunk vissza.

Dr. Enyedy Andor
református püspök, dr.
Tasnádi Nagy András és
vitéz **Törs Tibor** Nagy-
váradon

Nagyvárad. Saját tud. Dr. Enyedy Andor, a tiszáninneni református egyházkerület püspöke dr. Tasnádi Nagy András és vitéz Törs Tibor társaságában ma délelőtt 11 órakor az Országos Bethlen Gábor Szövetség irodalmi estjére Nagyváradra érkezett. Fogadtatásukra megjelentek a pályaudvaron: dr. Csiffra Kálmán megyei és dr. Hlatky Endre városi főispán, a református egyház részéről dr. Soós István főgondnok és Csernák Béla lelkész-elnök, feleségével, az ágostai evangélikus egyház képviselőjében pedig Materny Imre főesperes és felesége.

Az előkelőségek a város vendégeként tartózkodnak Nagyváradon.

Köszön életbiztosítást! A gazdasági élet egyik legfontosabb tényezője az életbiztosítás, mely módot nyújt arra, hogy elhalálzásunk esetére hozzátartozóinkról, elérés esetén pedig önmagunkról gondoskodjunk, vagyis arról, hogy a jövőnk munkaképességünk megfogyatkozik, keresetünk megcsúszpan és a biztosítás jótékony hatását a család is élvezze. — Az 1857-ben alapított legrégebbi magyar biztosító magánvállalat, az **ELSŐ MAGYAR ALFALANOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG** helybéli: Szent László-tér 2. szám alatti főigazgatósága készséggel nyújt felvilágosítást minden biztosítási vonatkozású ügyben.

K. VASSY S.
Nagyvárad, Hlatky Endre-u. 19. sz.
óra és ékszer javító
műhely
Svájci órák nagy választékban.

ÁLLATEGÉSZSÉGÜGYI PÓTSZEMLE. Nagyvárad város a következő hirdetményt bocsátotta ki: Felhívom Nagyvárad város azon állattulajdonosait, akik lovaikat, őszvéreiket és ezamaraikat a f. hó 2-án megejtett állategészségügyi szemlére nem vezették elő, hogy állataikat a f. hó 21-én 9 órakor a marhavásártéren eszközleendő pótszemlére okvetlenül vezessék elő. Azok ellen az állattulajdonosok ellen, akik a vizsgálatról ezuttal is elmaradnak, a legszigorubbban fogok eljárni. Dr. Varga László, tanácsnok.

„CONCORDIA“ első nagyvárad

temetkezési vállalat

Tulajdonos: Nagyvárad, Rákóczi-út 15 szám. Alapítva 1858
Erdélyi Sándor Telefon: 15-21 és 23-34.

ZÁSZLÓSZENTELÉSI ÜNNEPSÉG
AZ I. SZÁMÚ NÉPISKOLÁBAN. A Mikszáth Kálmán utcai I. számú állami népiskolában igen kedves ünnepélyre készültek. Zászlót kap az iskola. A dévaványai római katolikus népiskola növendékei önkéntes adományaikból zászlót vásároltak és azt adják át f. hó 17-én vasárnap délelőtt az I. sz. állami népiskolának, ahol volt tanítójuk iránt érzett hálát és szeretetet e megnyilvánulását és a csonkaországi kiki magyarok adományát az alábbi műsor keretében veszik át: 1. Hízkegy. 2. A vendégek üdvözlése. 3. Játékos torna. Bemutatja az I. o. 4. Szavalt. 5. A dévaványai tanító beszéde. 6. Csicsmányi Jenő igazgató megköszöni a zászlót. 7. Dal. Leng a zászló. 8. Dévaványai tanuló átadja a zászlót. 9. Az I. sz. állami iskola tanulója átveszi. 10. A római katolikus lelkész megszenteli. 11. A ref. lelkész megáldja. 12. Zászlófelvonás az árbocra. 13. Szózatot szavalja O'áh I. VII. o. t. 14. Dal. Lobogj, lobogj... 15. Szavalkórús. 16. Himnusz.

Uj kerékpárok JAKAB műszerésznél
részletre is. Javítások olcsón
Kossuth-u. 5 Tel. 23-30.

AZ ERDÉLYI VÖRÖSKERESZTES
IFJUSÁG BEKAPCSOLÓDÁSA AZ
OLAJMAGTERMELESI MOZGALOMBA.
Kolozsvárról jelentik: A magyar ifjusági Vöröskereszt erdélyi csoportja teljes erővel kapcsolódott be az olajmagvak termelésére indított mozgalomba. Az erdélyi kirendeltség vezetője pályázatot írt ki a tanulók számára az olajos magvak termelésének fokozására.

Vágia ki!

50 fillért visszakan,

ha 6 pengőn felül vásárol nálam
Horváth Károly
harisnyaház, Hlatky Endre-u. 8. sz.

RENDŐRSÉGI KINEVEZÉSEK. A MTL. jelenti: A hivatalos lap szombati száma számos rendőrségi kinevezést közöl.

Argentina ismét kinyilatkoztatta semlegességét. Buenos Airesből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Az állami Operaházban a Pápa jubileuma alkalmából ünnepélyt rendeztek, amely egyúttal újabb megnyilatkozás volt Castillo politikája mellett. Viharos lelkesedéssel fogadták a külügyminiszter beszédét, aki kijelentette, hogy Argentina semleges magatartást tanúsít.

Monika sorsjegy vétele
jótékony célt szolgál

FELÉRE SZÁLLITOTTÁK LE A KENYÉR FEJADAGJÁT TÖRÖKORSZÁGBAN. Ankarából jelentik (MTI): A NTL. jelenti: Az ország területén minden második nap az eddigi kenyéradag felét kapja a lakosság. A jövő termék a kormány már most lefoglalta.

Korona Filmszínházban
Szombaton, vasárnap a francia filmváltás legkiválóbb remeke
Egyetlen éjszaka
Pierre Blanchar és Renée St. Sir legragyozóbb alakítása.

HALADÉKTALANUL KI KELL SZOLGÁLTATNI A RÉZGÁLIC UTALVÁNYOKAT. A MTL. jelenti: A földművelésügyi minisztérium felhívja a rézgálic-utalvány szétosztásával megbízott helyi hatóságok figyelmét arra, hogy az utalványokat önkényesen nem lehet visszatartani és azokat a gazdáknak haladéktalanul ki kell szolgáltatni.

Antal István dr. Magyaróváron. Magyaróvárról jelentik: (MTI) Antal István dr. nemzetvédelmi propagandaügyi miniszter vasárnap Magyaróvárra érkezik és beszédet mond a Széchenyi emléktábla leleplezésének ünnepségén. Délután részt vett a Magyar Élet Pártja helyi nagyválasztmányának ülésén.

ORVOSI HIR. Dr. Schmidt Jenő egyetemi magántanár, a nagyvárad Állami Kórház szemészfőorvosa folyó hó 15-én rendelőjét megnyitotta Szaniszló-utca 20. szám alatt. Rendel délután fél 4-től 5-ig, szombat és ünnepnap kivételével.

ILLETÉKMENTESEK A NÉPISKOLAI BEADVÁNYOK. Budapestről jelentik: (MTI) A pénzügyminiszter rendeletet adott ki a népiskolai beadványok illetékmentességéről.

Monika sorsjegy vétele
jótékony célt szolgál

MEGGYILKOLTAK A CSUNGKINGI APOSTOLI VIKÁRIUST. Rómából jelentik (MTI) A Stefani jelenti: Rómába olyan hírek érkeztek, hogy Jenzen címzetes püspök, csungkingi apostoli vikáriust meggylkolvá találták abban az épületben, amelybe legítimadads miatt menekült.

Ma este van
a Bethlen Gábor
Szövetség irodalmi
estje

Nagyvárad. Saját tud. Ma este tartja irodalmi estjét az Országos Bethlen Gábor Szövetség a Református Kulturház dísztermében. Az est műsora a következő: 1. Hízkegy. G. F. Händl. Ünnepi zeoltár. Előadja a Református és a Luther Kör egyesített kórusa. Harmóniumon kíséri: Filippiné Éles Jolán. Vezényel: Béczy Ernő karnagy. 2. Az ünnepejt megnyitja: dr. Tasnády Nagy András, az Országos Bethlen Gábor Szövetség elnöke. 3. Zongorán játszik: dr. Rieger Tibor zongoraművész. 4. Ünnepi beszédet mond: dr. Envedy Andor, a tiszáninneni református egyházkerület püspöke. 5. Hegedűn játszik: Dullien Klára hegedűművész. zongorán kíséri: dr. Rieger Tibor zongoraművész. 6. Költőnnyeből felolvas: ifj. Szász Károly. 7. Ének: Koréh Endre, a M. Kir. Operaház tagja, zongorán kíséri dr. Rieger Tibor zongoraművész. 8. Záróbeszédet mond: vitéz Törs Tibor, az Országos Bethlen Gábor Szövetség ügyvezető társelnöke. 9. Szózat. Énekli a Református és a Luther Kör egyesített kórusa. Vezényel: Béczy Ernő karnagy.

Délvidéki erősszalu flor-
talpu selyemharisnyák
már 3 pengő 01 nagy választékban
Horváth Károly
Nagyvárad, Hlatky Endre-utca
8. szám.

Jelentősen kiterjesztették az olasz-bolgár árucserét. Rómából jelentik: (MTI) Mint a Giornale d'Italia szófiai tudósítója jelenti, az olasz-bolgár gazdasági jegyzőkönyv, amelyet pénteken délután írt alá Riccardi olasz árucserügyi miniszter és a bolgár kereskedelmi miniszter, jelenti mértékben kiterjeszti az olasz-bolgár árucserét.

Keresztény nő, kész divatruhákat és kosztümöket
Földessy Sándorné
nődivat üzletéből vásárol

Megrendeléseket elvállalok
hozott anyagokból.

Junius 14-én lesz az EMGE közgyűlése. Kolozsvárról jelentik: Az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület elnöksége közli, hogy a május 31-re Marosvásárhelyre kitűzött évi rendes közgyűlést, közbejött akadályok miatt június 14-re kellett elhalasztania. Május 31-én van ugyanis hősök napja, amit az egész ország népe méltóképpen kíván megünnepelni. Ennek következtében az Egyesület tagjai, a faluvezetők és a meghívott hivatalos személyiségek nem tudtak volna kellő számban megjelenni. Az EMGE közgyűlésének végleges időpontja tehát június 14. Helye: Marosvásárhely.

HIRDETMÉNY. Nagyvárad thj. városának szüksége van 100 (egyszáz) darab egyenként 25 literes ürtartalmu tejszállító kannára. A kannák lehetnek jó állapotban lévő használt kannák is. Az ajánlatok írásban Nagyvárad thj. város gazdasági ügyosztályához adandók be. Nagyvárad, 1942. május 15. Klemens Rezső gazdasági tanácsnok.

Monika sorsjegy vétele
jótékony célt szolgál

MAGYAR ASSZONY LAPJA

Nézzünk csak körül!

Zsúfolt villamoson utaztam a déli órákban, amikor hivatalokból, munkahelyekről fáradtan igyekeznek haza mindenki. Lehangolt voltam én is és kedvetlen, mint mostanában sokszor, hiszen manapság vásárolni és a városban „körülnézni” nem szórakozás, mint volt néhány évvel ezelőtt, hanem súlyos kötelesség és nagy gond. Jobbról is, balról is panaszt hallottam. Egy hölgy a cukoradagot keveselte, a szemközti padon ülő családanya a szűkös tejellátás miatt kesergett. Idősebb úr állva utazott; nem mer leülni, mondta, nagyon gyűrődik az új öltönye. Hja! a mai szövetek! Hallatszik kórusban. És ezzel megindult a panaszok lavinája, sóhajtások hallatszottak minden oldalról, kenyérgyegy, zsirjegy, árkormánybiztoság, idősebb és sokat emlegetett fogalmakkal kapcsolatosan. Hiszen mindez úgy hozzátartozik a mindennaphoz, mint a levegő. Nehéz az életünk hiába!

Leszállva a villamosról, egy apróság jutott az eszembe, amit még haza kell vinnem és betérek az utamba eső kis boltba. Két szegényes ruháju, munkásembernek méri a boltos a kenyeret. Tisztatekintetű öreg ember az egyik, fiatal legényke a másik. Kőművesek lehetnek, állapítom meg messzel befröcskölt ruhájukról.

— Az ebédhez viszik a kenyeret?
— próbál beszélgetni velük a kereskedő felesége.

— Az ebédhez? Ez lesz az ebédünk. Válaszolja az öreg derűsen. — Jó magyar kenyér ez, ha kicsi is, de jóízű és lágy. Este aztán lakomával vár otthon az anyjuk. Tegnap paszulylevest készített, mára borsófőzeléket ígért, sok hagymával. Csak munkát adjon az Isten, hogy legyen miből ilyen jókat főzni.

Nevetett a szeme a szíve mélyén lakó megelégedettségtől. Fogta foszlott kalapját, a kenyeret és mentek ebédelni.

Elpirultam. Nem csak a szégyentől, hanem az örömtől is. Szégyeltem a sok panaszt, nemcsak az enyémetek, nemcsak a kishü kimerültségemet, de pirultam a sok asszony, lány, férfi helyett is, akik a villamoson olyan jóízűen sajnálták saját magukat.

Az öröm azonban mindent elfojtott bennem. Hogy vannak még magyarok, akik ilyen bölcs, áldozatos jósággal viselik kemény sorsukat. Hálás szívvel néztem az előttem ballagó apa és fiú után, akik megelégedetten bicskázták a drága magyar kenyeret, akik boldogan, mosolyogva mesélték, hogy otthon melegétel várja őket. Pedig ők is panaszkodhattak volna! ők is követelhettek volna nagyobb darab kenyeret mellé szalonát és a főzelékre húst. De mennyi mindent panaszolhattak volna Istenem! A nehéz munkát, a kicsike napszámot, a télen fűtetlen, nyáron levegőtlen lakást. Hogy

kenyérre is kevés, üdülésre, szórakozásra semmi sem jut. De ők mosolygó arccal, megnyugodott szívvel fogadták a kevéske jót is, amit kaptak. Mert, hogy a rosszból bőven jut mindenkinek, az biztos. És mégis! Ne panaszkodjunk örökké! Villamoson, utcán, társaságban, de még a templomban is. Nézzünk csak körül, hogy másoknak sincsen jobban, de talán még ennyi öröm se jut, mint nekünk. Ne gondoljuk, hogy az elegáns kosztümk, róka, kepek alatt csupa megelégedett, boldog szív dobog. Tudjunk örülni kicsiségeknek, hiszen annyi szépség van körülöttünk. Nézzünk csak körül! Vagy nem öröm a napsugár, egy virágzó, csupa ígéret almafa? Ahová lépünk, ahová né-

zünk, mennyi csoda, naponta megújuló gyönyörűség!

Máskor is voltak nehéz idők. Anyáink és nagyanyáink is kötöttek fejtett harisnyából ujat, ők is ültek hosszú téli esteken sötétben, mert nem volt petroleum. Itták ők is a pörkölt árpa levét cukor nélkül, hogy legalább a mi kávénk édes legyen. Csak mi nem tudunk mosolyogva lemondani? A Szent László héten elhangzott sok szép és magasztos szózatot csak mi ne értettük volna meg? Szent László sziklát is megnyitó erős hite csak tőlünk maradt távol?

Ne panaszkodjunk hát, tanuljunk a derék, öreg munkástól hinni, bizni és örülni. Keressünk örömet apró dolgokban, fűben, fában, virágban és ártatlan kicsinyeink sugárzó két szemében.

UJHÁZYNÉ TÓTH MÁRIA

VASÁRNAPI LEVÉL

A keresztény Magyarország a most mult napokban Szent László királyunk ünneplő városa felé tekintett. A történelmi multjánál fogva jelentős város, a trianoni számkivetésben, egymaga is kiáltó kifejezője volt az erdélyi magyar sorsnak: lassú, de az évek mulásával biztosan bekövetkező halálra ítélték.

A mult kötelez és illő, hogy a hazatért országgrészeknek ez a nemes hagyományokban gazdag városa az elsők között vegye ki részét az új országépítés nagyszerű munkájából, a ma feladatainak sikeres megoldásából.

A belső egység, a hátszói arcvonal megteremtése elsősorban nevelési kérdés. A magyar nőiarsadalomra, az anyákra és a jövő anyákra hárul tehát igen jelentős részben a fenkölt hivatás: érezni az egész magyar jövő nagy szerű teletelőségének súlyát, ami, éppen úgy, mint a multban, ezután sem jelenthet egyebet, mint a keresztény nemzeti öntudat, a megingathatatlanság elvűség és a lángolóan magyar hazaszeretetet ápolását.

Az erős, öntudatos, nemzeti és keresztény alapon álló ifjúság megteremtése a multban is nehéz feladatot tő: a magyar anyákra és ennek a feladatnak mindenkor a legpéldásabban tettek eleget. Amikor tettek zászolókat lobogtatott felettünk a történelmi vihara, Zrínyi Ilonák, Rozgonyi Cicellék, egri nők állak gyöngykarokkal, de erős magyar lélekkel, hittel és törhetetlen hivatástudattal a férfi mellé és asszonyi szívük lángoló hazaszeretetét, lelkiük jövőt és gyermekeik sorsát féltő aggodalmaival csodálatos hőstettek ragadták őket, amelyek elmulhatatlan glóriát szőttek a magyar nő feje köré.

Ma inkább, mint bármikor, szükség van a hős magyar asszonylélekre. Ha a belső arcvonal országépítő munkájában résztvevő nemzeti társadalom

második hadseregnek nevezhetjük, a „harmadik hadsereg” nevét ez a tolgos minden áldozatot, lemondást, csomtagadást vállalni kész nőiarsadalom érdemli meg, amely támogatója, példása, értékes tartaléka a második hadseregnek, de ha kell, a magyai multhoz híven, kész arra is, hogy félkézbel bölcsőt ringasson, félkézben pedig kardot tartva. Leszjen arra, aki a nemzeti és keresztény eszmék, a haza és a magyar tűzhelyek épsége és nyugalma ellen tart.

Nagyvárad a közelmultban a magyarságtól idegen elemek hatása alá került. Vajjon lehet-e szebb emléket állítani a Szent László-ünnepeken? annál, hogy éppen ebben a városban induljon meg a magyar nőiarsadalom körében egy új, a felszabadult Erdélyben követendő, nemes példát állító, elszánt, öntudatos női honvédelmi munka, amely egy egészséges, tette és áldozatra kész magyar nemzedék nevelése mellett a nagy király életének, bátor tetteinek és nehézségeiktől vissza nem riadó elhatározásainak példájából merítve, asszonyi szívvel, de férfi lélekkel a belső arcvonalon minden sikkján megújítja majd a helyét. Vajjon nem éppen itt, Nagyváradon kellene-e hogy meginduljon a harmadik hadsereg megszervezése?

A kérdésre adjanak tettekben feleletet Nagyvárad hazatias lelkületű, a nemzetet és jövőjét féltő lányai és asszonyai!

ZSIBÓI BÉLA

Vigyázzunk a vitaminokra

A mai háziasszonynak egy kicsit művésznak kell lennie, hogy a rendelkezésére álló nyersanyagból izletes, változatos és tápláló ételeket állíthasson elő. Tudnia kell, hogy az ételek helyes elkészítésével nem csak

pénzt, de értékes tápanyagokat is tarthat meg.

Például meg kell tanulnia, hogy a zöldségféléket ne forrázza, hanem párolja, gőzölje vagy főzze és hogy főzővizüket is használja fel leves vagy mártások elkészítéséhez. Csak így őrizheti meg a vízben oldódó fehérjéket, szénhidrátokat, vitaminokat és ásványi anyagokat. A párolásnak és gőzölésnek természetesen mindig zárt edényben kell történnie, mégpedig felesleges kavargatás nélkül, hogy a C-vitamin veszteségek ne legyenek nagyok. Egyes zöldségfélék, pl. a káposzta, főzővize kellemetlen ízű, de az ilyenek kántartalmát is eltávolíthatjuk legcélszerűbb elkészítési módjakkal, a párolással vagy gőzöléssel és azzal, hogy a fedő alján lecsapódó gőzt időnként letöröljük.

A burgonyát héjában pároljuk, a rügyeket és a megzöldült részeket azonban ki kell vágni vagy kaparni.

A tejet ne főzzük hosszú ideig, mert különben az A és C-vitamin csaknem teljesen elpusztul. De ne főzzük fel a hús- és zöldségkonzerveket se, elég azt annyira felmelegíteni, amennyire az elfogyasztáshoz felülül szükséges. Egyébként a zöldségkonzervek dobozban levő lé sok tápanyagot tartalmaz, tehát használjuk fel azt is.

A szódabikarbóna nagy ellensége a vitaminoknak, tehát ne puhítsuk vele a hüvelyeseket és ne használjuk a sütemények elkészítéséhez sem.

Általában pedig jegyezzük meg jól azt az arany szabályt, hogy az ételeket fogyasszuk el elkészítésük után minél előbb és ne tartuk sokáig forrón vagy melegen, mert ez még helytelen elkészítésüknél is nagyobb vitamin veszteséget okoz. A. E. I.

A háziasszony

A Kincses Újság konyhareceptjei: Hamis húsleves

Negyed kg babot 2 liter vízben puhára főzünk. Amikor már majdnem puha, bezöldesgéljük, mint a húsleves. És adunk bele egy fél céklát, hogy szép színe legyen. Azután egy kanál zsirban kis reszelt sárgarépat és vöröshagymát pirítunk. Így adjuk hozzá a zsiradékat. Tálalás előtt leszűrjük, bevestésztát főzünk belé. A megfőtt bab szemeket természetesen szintén felhasználjuk. Kis ecettel, mádarsalátával elkészíthetjük savanykásan, zsirban kisütött párizsiszettel, mellé, de jó a galuskához, vagy húsombóchoz is.

Gyermekkávé-pótlék

2 szem kockacukrot megpirítunk és feleresztjük egy csésze tejjel. Lassan kávéskanál lisztet szorunk be és felforraljuk.

Tojásos tarhonya salátával vagy főzelékkel

Kellő mennyiségű tarhonyát kevés vöröshagymával megpirítunk és puhára pároljuk. Személyenként egy vagy két tojást keményre főzünk és megtisztítunk. Azután a keményre főtt tojással éppen úgy, mint a rakott burgonyát, a tarhonyát elkészítjük. Tetejére, amely tarhonya legyen, félfejt kevés zsírt meg paprikát adunk. Sós-kával, kaporral, paradicsommal vagy salátával kitűnő.

Egy hét az anyakönyvek tükrében

SZÜLETÉS: Nyíri János Máv üzemi altiszt leánya Ilona. Lőrinczy László Imre m. kir. főhadnagy leánya Judit, Katalin, Erzsébet. Karmazsin Ferenc uradalmi intéző leánya Mária, Anna. Bartos Dezső magántisztviselő leánya Zsuzsanna. Popa Florián napszámos leánya Valéria. Semsey Géza cipőgyáros leánya Anna, Irén. Bátki Gyula m. kir. csendőrtiszt helyettes leánya Ilona, Lenke. Gergely Lajos cipész segéd fia Béla. Sipos József cukrász segéd fia József. Kállai Márton Máv. fékező fia Miklós. Dr. Böttger Elemér körorvos fia Elemér, Rezső. Ursz Tivadar napszámos fia Miklós. Molnár Imre villamos kalauz leánya Irma, Mária. Székely Sándor napszámos fia László. Szücs László kőműves segéd fia László, Elek. Maróthy Gyula kereskedő segéd leánya Magdolna. Franciska. Lucskai Károly m. kir. posta altiszt fia Sándor. Zaubner József kereskedő leánya Etelka, Zsuzsanna. Andó János cipész segéd leánya Mária, Ibolya. Hegedűs Lajos napszámos fia Sándor. Lusztig Albert fuvaros leánya Judit. Petrikó Ferenc sütő segéd fia Sándor. Vas István asztalos segéd fia István. Almási Jenő cipész leánya Ibolya. Erdélyi Gyula községi irnok fia Gyula, László.

HÁZASSÁG: Rubinstein Sándor Dezső könyvnyomdász segéd és Hirsch Ida. Varga Pál szerszámkovács és Fábrián Mária. Lele Albert üvegcsiszoló segéd és Gantner Erzsébet. Horváth Ferenc m. kir. posta altiszt és Benyovszky Anna. Dr. Danka Gyula ügyvéd és Botos Ilona. Sebestyén Sándor vámos és Baraczi Mária. Szabó Béla munkás és Bugyi Margit. Ludwig Ervin kereskedelmi főiskolai hallgató és Schuster Ilse. Irnigard, Margit. Halmi József festő kereskedő és Rösenberg Éva. Szabó József gyárimunkás és Kovács Margit. Málek Eliás óscaruha kereskedő és Gantz Toba. Lozsán László artista és Schneller Katalin.

HALALOZÁS: Bronz László 72 éves. Özv. Kota Imréné sz. Gáspár Petronella 84 éves. Pál Ilona 4 hónapos. Flora Vazulné sz. Petrucz Janka 32 éves. Kovács Biró Erzsébet 32 éves. Barba Miklós 62 éves. Szilaj János 23 éves. Erdélyi Mihály 76 éves. Kállai János 81 éves. Özv. Élő Jánosné sz. Julier Mária 71 éves. Albu Fláviusz 10 éves. Hercz Klára 4 éves. Rácsák Mária 5 hónapos. Özv. Kudor Istvánné sz. Kovács Zsófia 70 éves. Sütő Lajosné sz. Veres Mária 40 éves. Weisz József 70 éves. Berger Simon 55 éves. Özv. Grünberger Mártonné sz. Bleier Rozália 73 éves. Özv. Fenesi Imréné sz. Szénási Teréz 85 éves. Moczika Péter Imre 10 hó. Braun Zsigmondné sz. Kaufman Fanni 57 éves. Szatmári Zoltán

32 éves. Marcsó Károly 57 éves. Albu Péter 30 éves. Kralovszky Árpád 53 éves. Feifer Károly 43 éves. Özv. Barna Károlyné sz. Rendes Juliánna 81 éves. Német Anna 4 hónapos. Teleki Gyula 41 éves. Péter István 54 éves. Leiter Péter 62 éves. Csordás Józsefné sz. Schopper Valéria 59 éves. Rácz Péter 31 éves. Mada Mi-

hálné sz. Nagy Teréz 42 éves. Graur Janosné sz. Orosz Virág 37 éves. Mátyás János 21 hónapos. Szücs Elek 72 éves. Özv. Varga Lajosné sz. Mojszár Juliánna 83 éves. Létei Imre 15 éves. Özv. Weinberger Mártonné sz. Richter Mária. Márky Gézné sz. Weinberg Aino 28 éves. Borsos Mihály 49 éves.

Bajtárs jöjj el az Arpád Lövészegyesület vasárnapi **műsoros estélyére a „Lőtéri” vendéglőbe.**
Kiváló műsor, móka, hangula!

Előzönlötték a zsidó tanoncok az ipari pályát

Ülést tartott az Ipartestület vezetősége

Saját tud. Péntekes délután előjárósági ülést tartott a nagyvárad-i Ipartestület vezetősége az ipartestületi székházban Szabó Károly ipartestületi elnök elnöklésével. A gyűlésen az előjárósági tagok teljes számban megjelentek és hosszasan megvitatták az iparosságot érintő kérdéseket. Az értekezleten szóba került az Ipartestület hivatalában már a visszacsatolás óta tartó állandó munkatorlódás ügye, amelyet az ipartestületi tisztviselők a legnagyobb erőfeszítéssel sem képesek ebben a létszámban elvégezni. Ezért a munkaerők kiegészítését határozták el.

Az iparosok anyagbeszerzési és egyéb nehézségeinek megvitatása után tárgyalta az előjáróság a zsidó tanoncok kérdését. Megállapítást nyert, hogy az utóbbi időben az ipari pályát előzönlötték a zsidó tanoncok, akik attól eltekintve, hogy a szakma elsajátítására nem alkalmasak, elveszik a keresztény tanoncok elől az elhelyezkedési és tanulási lehetőséget. Több felhívás után az előjáróság arra a megállapításra jutott, hogy az iparostereknek kell közbelépni ennek a súlyos jellegű állapotnak kiküszöbölésében, amennyiben be kell, hogy szüntessék a zsidó tanoncok felvételét. Az Ipartestület ebben az ügyben felhívással fordul a tanonckereső iparosokhoz.

Hirdetmény a cirokma megállapításáról

Nagyvárad thj. város polgármestere 3816—1942. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Tudomására hozom az érdekelteknek, hogy a közellátási minisztérium 56.500—1942 számú rendeletével a hántott cirokma — cirokkása — legmagasabb árának megállapításával kapcsolatban, a következő intézkedéseket tette:

1. Minden cirokma hántoló üzem köteles az üzemben hántolásra került 1941 évi termésű cirokma és az ebből nyert étkezési és ipari cirokásának a mennyiségét a telephelye szerint illetékes m. kir. pénzügyigazgatóságnak az alábbiak szerint bejelenteni:

a) a saját számlára 1941 október hó 1-től 1942 évi szeptember hó 30-ig hántolásra került cirokma vonatkozó adatokat 1942 évi október hó 15-ig, a későbbi hántolásra vonatkozó adatokat pedig havonként, mindenkor a következő hónap 15. napjáig;

b) a vám-, illetőleg bérhántolásban 1941 évi október hó 1-től 1942 évi

május hó 31-ig hántolásra került cirokma vonatkozó adatokat hántolatok szerint külön-külön részletezve 1942. évi június hó 15-ig, a későbbi hántolásokra vonatkozó adatokat pedig havonként, mindenkor a következő hónap 15. napjáig.

2. A bejelentésben külön fel kell tüntetni, hogy a hántolásból nyert étkezési cirokkása a meghántolt cirokma hány százalékát teszi ki, továbbá:

a) amennyiben a hántolásból nyert étkezési cirokkása a hántolásra került cirokma 45 százalékát meghaladja, mennyi a 45 százalékon felüli étkezési és az e mellett nyert ipari cirokkása mennyisége;

b) amennyiben a hántolásból nyert étkezési cirokkása 5—45 százalék között van, mennyi a hántolásra került cirokma 45 százalékán felüli cirokkása mennyisége;

c) amennyiben a hántolásból nyert étkezési cirokkása 5 százalékánál kevesebb, mennyi a hántolásra került cirokma 52 százalékán felüli cirokkása mennyisége.

3. A jelen rendelkezés szempontjából ipari cirokásának tekintendő a cirokliszt, hántolt cirokma törmelék, vagy bármi más néven gyártott, az ipari cirokásával azonosan értékesülő hántolási termék.

4. Minden hántoló üzem köteles a bejelentett étkezési cirokkása-mennyiség után 100 kg.-ként 60 pengőt, bejelentett ipari cirokkása, továbbá a 2. bekezdés b) és c) pontja szerint bejelentett cirokkása-mennyiség után pedig 100 kg.-ként 50 pengőt a „közellátási miniszter”, országos közellátási hivatal letéti számla. Budapest elnevezésű, 150.783. számú postatakarékpénztári csekk számlára legkésőbb a bejelentési határidő elteltéig befizetni.

5. A hántoló-üzem a vám-, illetőleg bérhántolásban meghántolt tételek után a befizetendő összegeket a vám-, illetve bérhántolatotól követelheti és a vám-, illetőleg bérhántolatot azokat a hántoló üzemnek kifizetni köteles.

Nagyvárad, 1942. május 12-én.

Dr. GYAPAY sk. polgármester h.

Rendelet a tej forgalmának szabályozásáról

MTI jelenti: A hivatalos lap szombati számában rendelet jelent meg a tej forgalmának szabályozásáról. Budapest területén a csecsemők három éves korig napi egy liter tejet, az egyéb jogosultak naponta fél liter tejet kaphatnak. Azokban a községekben, városokban, ahol az igényjogosultak tejszükséglete szabad forgalom mellett nem biztosítható, a törvényhatóság tisztviselője a jelen rendeletben megadott előzetes hozzájárulás alapján elrendelhetik az igényjogosultak számára a tejnek jegy ellenében történő kiszolgáltatását és megtölthetja a tejnek, tejes ételeknek, tejjel készült italoknak vendéglátó üzemekben való kiszolgáltatását. A rendelet végül a büntető rendelkezéseket közli. A rendelet a kihirdetés napján lép életbe.

Szabaddá tették a burgonyaszállítást az ország egész területén

A Budapesti Közlöny május 14-én megjelent száma közli, hogy a miniszterelnök május 12-én rendeletet bocsátott ki a burgonya forgalmának szabályozásáról. Eszerint az 1941. évi november 1-én történt rendelkezések alkalmazását az újabb rendelet felfüggeszti. Ehez képest a burgonya az ország területén a közellátásügyi minisztérium 7660—1941. M. E. rendelkezését újból alkalmazhatja.

A rendelet május 14-én életbe lépett.

NB- RUHAFESTŐ-VEGYTISZTÍTÓ
Neve új — szakértelme a régi
Hitler Adolf-u. 1. - Hitler Adolf-u. 40. (Tel. 10-53). - Hlatky Endre-u. 6. (Tel. 10-54.)
Nagyvárad Bérfestőde ezelőtt IVO

SPORT

Nagy az érdeklődés a DiMAVAG-NAC mérkőzés iránt

Az Erzsébet-ligeti pályán kerül lejátszásra a mérkőzés

(Nagyvárad.) Komoly vasárnapja lesz zöldfehér csapatunknak. Az utóbbi idő legeredményesebb csapataival, a DiMAVAG-al méri össze erejét. A diósgyőriek Ujpest és Gamma elleni győzelmükkel s nem utolsósorban pedig a Magyar Kupában elért csütörtöki szép győzelmükkel nagy ellenfelet ígérnek.

A bajnoki találkozónak erős visszautó jellege is lesz, ugyanis az őszi 2:2-es eldöntetlent még nem felejtették el fiaink s a Diósgyőrben ma-

radt bajnoki pontot.

A NAC tegnap erős levezető erőnléti edzést tartott az Erzsébet-ligeti pályán. Sok gimnasztika és a végén egy kis labdazavarás is fűszerezte a hétfői mozgást, melyet a szokásos fürdés és masszázs zárt le. Az edzésen a huzódásával bajlódó Bodolán kívül valamennyi játékos megjelent. A csapatösszeállítás még nem végleges, valószínű azonban, hogy az elmúlt vasárnapi csapat veszi fel a küzdelmet.

SZÍNHÁZ

Királyné rózsája

(Operette felújítás a Szigligeti Színházban.)

Delly Ferenc körültekintő rendezésében Farkas Imre hazafias operettjét újította fel pénteken este a színház. A békeévek meleg hangulatát, Erzsébet királyné alakját idézte előnk a hangulatos, vidám est.

Erzsébet királyné egyik legszebb rózsáját, kedvelt udvarhölgyét bízza Nemere báróra, aki fiatal feleségét leviszi a Maros-menti birtokára. A bécsi fényhez és pompához szokott nő nem érzi jól magát, visszavágyik és vissza is megy Bécsbe. A császárvárosban egy herceg kezd udvarolni neki. Nemere és a herceg összeütközésbe kerülnek. Nemere megebesül, a szanatóriumban ápolják, felesége itt meglátogatja és a gyógyulás után ismét lemennék, most már végleg a Maros menti tüzehelyhez.

Radnóthy Éva alakítását és gyönyörű énekszámait kell elsősorban kiemelni. Főleg a másodikfelvonásbeli zárójelenetben remekelt. Jurik Julcsi a szokott jó. Moóry Lucy Erzsébet királyné

megszemélyesítője csupa méltóság. A férfiak közül Barsy Béla ezuttal is nagyszerűt nyújtott. Övé a legjobb alakítás. Kozma Bandi kurtanemese is jól megrajzolt figura. Külön meg kell dicsőítenünk Károlyi Ernőt, aki a herceg szerepében bizonyította be, hogy tehetséges. Játéka rengeteget javult s szépen énekel. Jó volt Náday Pál is. (b.)

HETI MŰSOR:

Szombaton este: **Királyné rózsája.**
Vasárnap délután 4 órakor: **Királyné rózsája.**
Vasárnap este: **Királyné rózsája.**
Hétfőn este: **Boronkay lányok.**
Kedden este: **Tábornok** (Fényes Aliz)
Szerdán este: **Tábornok** (Fényes Aliz).
Csütörtökön délután 4 órakor: **Hazudj nekem** (Fényes Aliz)
Csütörtökön este: **Tábornok.**

RÁDIÓ

Vasárnap, május 17.

8 Fohász. Szózat. Reggeli zene.
8.45 Hírek.
9—9.55 Református istentisztelet.
10—11.15 Egyházi ének és szentbeszéd.
11.15 Evangélikus istentisztelet.
12.15 Levente félóra.
12.55 Magyarország honvédelme a határokon túl. Előadás.
13.10 Melles Béla zenekara.
13.45 Időjárás, hírek, vízállásjelentés.
14 Művészlemezek.
15 Ezüstkalászos gazdák gyakorlati oktatása. Előadásorozat.
15.50 Szórakoztató zene.
16.40 „A Vaskapu.” Közművelődési előadásorozat.
17.20 Künecke: Táncszvit.
17.55 „Szép magyar novella.” Felolvasás.
18.15 Tánczene.
18.45 „Szép kislány, hova megy?” Vaszary Piroška csevegése.

19.20 Hangképek vasárnap sportjáról.
Utána sporteredmények.
19.50 Hősszerelmes. Hangjáték egy felvonásban.
20.15 Népszínművészletek. Hangfelvétel.
21.40 Hírek és lóversenyeredmények.
22.15 Zenekari hanglemezek.
23.25 Csorba Dezső cigányzenekara.

Hétfő, május 18.

6.40 Ébresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
10.15 Szórakoztató zene.
11.20 Kőry Erzsébet hegedül.
11.40 Ausztrália partvidékén. Előadás.
12.10 Illiczy László szalonzenekara.
13.30 Honvédeink üzennek.
14.15 Vasárnapra a fővárosi cigányzenekara muzikál.
15.20 Országos Postászenekar.

16.15 Méhek az üvegtárbán. Közvetítés.
17.15 Tánczene.
17.40 Somussalmi hősei. Felolvasás.
18.05 A Rádiózenekar műsorából.
18.30 II. Rákóczi György. Előadás.
1920 Az iparjogosi tványok kiadásának korlátozása. Előadás.

19.35 Magyar nóták.

20.15 „Egy halkszavu költő.” Varga Gyula emlékezete.
20.40 Mozart zongorahangversenyei.
22.10 Az Operaház zenekara.
22.40 Szövetségés hadak indulói.
23.25 Tánczene.
0.15 Üzen az otthon.

Férfi ruhákat használtakat, legjobb áron vehet, eladhat

MOLNÁR

használsruha üzletében Bémer-tér 1 (udvarban) Hívásra házhoz jövök

APRÓHIRDETÉSEK

Lakás

Háromszobás, összkomfortos lakásmat kétszobással esereselném, Várady-né, Bunyitay-liget 2. 435
Szoba-konyhás lakást keresek. Cimeket a kiadóba kérek.

Adás-vétel

Gerliczy 16. és Csengeri utca 33 házak eladók. Erdeklődni: dr. Schmitt, Teleky-utca 8. 427

Négyszobás ház azonnal beköltöztethető, sürgősen eladó. Péter-u. 14. 428

Motorkerékpár olcsón eladó, oldalkocsival. „Méray” 750 kbc. új gumikkal, pótkerékkel, üzemképes. Sáros, Sánc-u. 11. 438

Sötétkék mély gyermekkosci eladó. Halász-u. 33. 437

SZÉP keveset használt mély gyermekkosci eladó. Petőfi-utca 17.

Kombinált szekrény, d'ófából, kétszemélyes rekamer, asztal, székek, olcsón eladó. Liszt Ferenc tizenkilenc. 436

Modern konyhabutor, íratszekrények nagy asztal, székek, mosdószekrény tükrrel, olcsón eladók. Hétköznap 2 óráig, Szacsavay-u. 11. ajtó 5. 434

Rövid kitűnőhangú zongora, perzsa-szónyegek eladók. Pável-utca 18. I. G 11 és 1 között. 433

Eladó Nagyváradhoz 30 km-nyire két rendszerű kitűnő jövedelmű vámmalom hozzátartozó házzal. Kedvező fizetési feltételekkel. Hornung Lajos, Hencida. Telefon 7. 432

Eladó használt amerikai íróasztal. Széles asztalos, Luther-utca. 431

VENDEGLŐPULT légszekrényvel, vízcappal, bortartóval, iékarban eladó Nánássy vendéglős, színháznál. 430

Eladó lemezolló és kétkerekű rugós kézikosci, Nilgész-telep, Toborzó-utca 3 Csuzi. 396

Teljesen jókarban lévő modern konyhabutor megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérek. 410

Különléle

Jó menetű keresztény kereskedelmi vállalat keres üzletkeret bővítéséhez közreműködő vagy csendes társat 20—35.000 pengő tőkével. Ajánlatokat a kiadóba „Áru és ingatlan fedezet” jellegére. 429

5—10.000 pengő pénzkölcsönt keresek bevezetett konkurrenstenes állandó fix üzlethez magas haszon részesedéssel. Mikszáth Kálmán-utca 30. ajtó 2. 441

Forgalmas helyen üzemben lévő 2 kemencés pékség sürgősen átadó. Cím: Rudolf Mosse hirdetőirodában, Bazár-épület. 439

Pengő a bíbaji hegyekben keresztény családnak nébcsé. Cím a kiadóban. 420

Üzleti vállalkozásban résztvennék 7000 pengővel. Ajánlatokat „Aktív” jellegére a kiadóba. 417

Allást nyec

Trafikos fiut felvez azonnal a Mátyás-étterem, Szilágyi Dezső-utca 5. 424

Keresek házaspárt, a férfi házi és kert munkára, a nő szakácsnői munkára azonnalra. Pázmány Péter-u. 7.

Irodai gyakornoknót, gépirási gyakorlattal, jó kézírással, felvezünk. Jelentkezés: Belvárosi mozgó, 11—1, 5—7. 422

Tisztviselőnöt, kezdő állásba felvez Favorit Cipőgyár. Jó kézírás, hibátlan számolás és helyesírás feltétlenül szükséges. 415

Keresünk azonnalra vendégülönkbe kiegészítéssel bíró egyént. „Hangya” szövetkezet, Bihardioszeg. 409

Allást keces

Intelligens német hölgy félnapra esetleg vidékre is menne. Sztaroveszky u. 12. 426

Házvezetőnőknek ajánlkozik vidékre, plébániához vagy nagyobb háztartáshoz özvegy nyugdíjas, kitűnően főz, kert és házimunkához ért. Cimeket „Azonnal” jellegére a kiadóba kérek. 425

Intelligens fiatal leány keresztény uriházhoz, gyermek, beteg, vagy idősebb pár mellé ajánlkozik vidékre „Szeretet” jellegére a kiadóba. 411

Intelligens özvegy elmenne magánoshoz vagy házaspárhoz házvezetőnőnek, vidékre is. Hodossy M.-u. 35. 418

Kereskedelmileg képzett öskelesztény könyvelő, bank, iparvállalat vagy kereskedésben, magyar, német és szerb nyelviemerttel, bármilyen állást vállalna. Ajánlatokat „Elet” jellegére kérem a kiadóba. 403

KERESKEDELMIT végzett leány délelőttre irodai alkalmazást keres. Cimeket a kiadóba kér.

Kiszolgálólánynak üzletbe vagy cukrászdába ajánlkozom. Cimeket a kiadóba kérek. 404

Elveszett

Egy női cipőjegyet találtak. Igazolt tulajdonosa átveheti a lap kiadóhivatalában. 423

ELVESZETT május 9-én Szarka Lajos névre szóló katonai igazolvány. Kérem a becsületes megtalálót, adja be a Szent László-nyomdába.

KIADÓTULAJDONOS:
szent László-nyomda R. T.

Fő- és felelős szerkesztő: **Dr. Paál Árpád**
Felelős kiadó: **Dr. Scheffler Ferenc**
a Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. köriforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.